

„Obdivoval jsem tvoji kázeň a disciplínu, moudrost“

**Biskup Jan Vokál
o Mons. Josefu
Sochovi**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
4/2024 / ročník XXXIV / 39 Kč

7 Projekt HledamBoha.cz

8 Biskup Mořic Pícha

13 Zpověď kardinála Dominika Duky

23 Kuchyně má být místem liturgie sdílení

Pohřeb Mons. Josefa Sochy

**19. 3. 2024, katedrála Svatého Ducha
a hřbitov v Hradci Králové na Poučově**

Úcta k zesnulému byla všudypřítomná

Katedrála zažila velký pohřeb

Seďm biskupů a jeden kardinál kolem obětního stolu

Také uložení do hrobky vedl biskup Jan

Na hřbitově u rakev zavzpomínal na svého přítele kardinál Dominik Duka OP

Do hrobky uložili rakev členové Katedrální kapituly

(Z obsahu

- 4 **homilie**
Byl jsi knězem naplno,
byl jsi mi zásadní oporou
Mons. Jan Vokál
- 6 **vzpomínka**
Vzpomínka kardinála Duky
na Mons. Josefa Sochu
- 7 **evangelizace**
Projekt HledamBoha.cz
- 8 **historické osobnosti diecéze**
biskup Mořic Pícha
- 13 **osobnosti**
Zpověď kardinála
Dominika Duky
- 17 **pastorace**
17 Po stopách apoštola Pavla
18 Vývoj duchovního života
22 Biblická dramatika
v katechezích
- 23 **církev a rodina**
Kuchyně má být místem
liturgie sdílení
- 30 **Papežská misijní díla**
- 32 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 39 Kč.
Roční předplatné: 429 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Velikonoční radost

Aprílový žert?

První dubnový den je tradičním dnem bláznů a vtípků. Lidé si střílí ze svých přátel a vymýšlejí rozličné kanadské žertíky. Nás však letos prvními dubnovými dny doprovází velikonoční oktáv. Mnohým nevěřícím může znít myšlenka, že Ježíš Kristus zemřel a vstal z mrtvých jako něco neuvěřitelného a nemožného. Možná i jako nějaký vtíp. Pro nás je to však skutečnost a zdroj mnohem větší radosti než povedený žert. Přesto však v sobě Kristovo zmrtvýchvstání nese rozměr ironie: Ďábel se těšil, že Krista na kříži porazil, aby zjistil, že ve skutečnosti Kristus smrt přemohl a nad Ďáblem zvítězil.

Prázdný hrob

Ve velikonoční době můžeme v některých kostelech vidět prázdný Boží hrob. Připomíná nám to situaci, když ženy přišly na místo, kde bylo Ježíšovo tělo uloženo a zjistily, že kámen od hrobu je odvalen a Ježíšovo tělo chybí. Přirozeně se zajímají, co se mohlo stát. Odesl snad zahradník nebo někdo jiný mrtvé tělo jejich Mistra někam jinam? Anebo snad přišli apoštolové a Ježíšovo tělo ukradli, tak jak se obávali farizeové? Prázdný hrob přináší jenom otázky a pochybnosti. Jako takový nedokáže dosvědčit Kristovo vítězství nad smrtí.

Setkání se vzkříšeným Ježíšem

Ženy u hrobu jsou zmatené, možná i bezradné. Tu je však osloví sám Ježíš. Na vlastní oči vidí a dotýkají se živého Krista. Toho Krista, který před jejich očima zemřel tou nejukrutnější a nejpotupnější smrtí na kříži a jehož tělo doprovodili do hrobu. Ježíš žije a ony se stávají prvními svědky jeho zmrtvýchvstání. Vzkříšený Ježíš se ukáže také apoštolům a dalším lidem. Ve vsí vážnosti rozptyluje pochybnosti a posílá učedníky do světa, aby ohlašovali jeho slávu a Boží lásku k lidem. Dějiny světa se jednou provždy změnily. V Kristově smrti a zmrtvýchvstání se lidskému pokolení dostalo nové naděje na věčnou spásu, která nikdy nepomine.

A co my dnes?

Na 40. den po zmrtvýchvstání vystoupil Ježíš ke svému Otci do nebe. Znamená to, že jsme přišli o možnost setkat se osobně s Kristem zmrtvýchvstalým? Vůbec ne! Možná nejsme v situaci žen u hrobu nebo apoštolů ve večeřadle. Ježíš však stejně k nám přichází a dává se nám poznat. Je v každém člověku, zejména v trpících, nemocných, opuštěných. Můžeme jej potkat ve všech našich bližních. Když napodobujeme jeho lásku, on je v nás. Když posloucháme nebo čteme Boží slovo a rozjímáme o něm, on stojí vedle nás. Když přijímáme svátosti, on vstupuje do našich životů a přetváří je. A když se scházíme k společné modlitbě, on je mezi námi přítomen. Je to Ježíš živý a nám vždy blízký. Neradujeme se z prázdnoty hrobu, ale z Ježíše Krista, který smrt přemohl a ukazuje nám cestu do nebe. O této radosti nového života můžeme svědčit tak jako ženy i apoštolové. Krista možná nevidíme tělesným zrakem, ale pokud mu to dovolíme, žije s námi a v nás.

Přeji vám všem, ať tato velikonoční doba je dobou radosti a naděje, o které svými životy budeme svědčit před celým světem s odvahou a odhodlaností prvních svědků Kristova zmrtvýchvstání.

Církev miloval nade vše

Requiem za arcibiskupa Karla Otčenáška

Byl jsi knězem naplno, byl jsi mi zásadní oporou

Královéhradecký biskup Jan Vokál vedl pohřební obřady zesnulého Mons. Josefa Sochy v katedrále Ducha Svatého v úterý 19.3. 2024. Přinášíme plné znění homilie, kterou **Mons. Jan Vokál** přednesl při zádušní mši svaté.

Milý Josefe,

hovořit o Tobě zde v katedrále ve třetí osobě je pro mě krajně nezvyklé a vlastně by se mi to přičilo. Vždyť jsme u zdejšího oltáře stávali po celé roky společně, bok po boku. Od prvního dne mé biskupské služby jsi mi byl zásadní oporou a totéž by mohli říci dva mí předchůdci na biskupském stolci. Povolán ke službě diecéze jsi byl už v dobách minulých a to i velmi těžkých, a přestože Ti to mnozí měli za zlé, ne náhodou si Tě pan arcibiskup Otčenášek vybral jako jednoho z nejbližších spolupracovníků – byl jsi svorníkem mezi oběma obdobími kolem revoluce, živým výrazem smíření a onoho sprátelování, které se stalo základním programem služby pana arcibiskupa Karla. Po téměř čtyři desítky let jsi byl pevným sloupem naší diecéze, věrným a spolehlivým

služebníkem, na kterého bylo vždy naprosté spolehnutí. Nevím, co bych si bez Tebe počal zejména po svém příchodu před třinácti lety do Hradce Králové, kdy jsem se musel zorientovat v úplně novém prostředí a nové službě. Právě Ty, s panem biskupem Josefem Kajnekem, jsi byl mým průvodcem, ochráncem, učitelem, pomocníkem i konstruktivním kritikem.

Ve své službě jsi byl oporou nejenom biskupům, ale i diecézním kněžím, jáhnům a řeholním sestrám, o které jsi po desítky let pečoval. Také to jsem měl tu čest pocítit osobně. Když mi v roce 1997 zemřel tatínek a poprvé jsem poznal, jaké to je ztratit rodiče, právě Ty jsi jako nově jmenovaný generální vikář kázal nad jeho rakví při pohřební Mši svaté a utěšoval celou naši rodinu. Podobně, před 10 lety nad rakví mé maminky. Dnes, když Ti

mám tuto službu oplatit, těžko hledám slova, jimiž bych dostatečně vyjádřil svou vděčnost Tobě i Bohu za dar Tvého života a Tvé kněžské služby. Proto Tě oslovuji osobně – TY – nikoliv ve třetí, ale ve druhé osobě – v pevné důvěře, že mne slyšíš, neboť Tvůj život dospěl do cíle, kterým je život věčný v Boží náručí.

Vždy jsem obdivoval Tvoji kázeň a disciplínu, moudrost a vážnost, s níž ses připravoval i na zdánlivě méně významné úkoly. Malé všední setkání s několika lidmi v té nejmenší vesničce jsi bral stejně zodpovědně jako velikou slavnost s účastí tisíců. Vstával jsi kvůli němu třeba i před pátou hodinou ráno. Ne proto, aby sis připravil kázání, které už jsi měl promyšlené z předchozích dní, ale abys nadcházející událost promeditoval a svěřil Pánu před domácím oltářem. Cokoli jsi činil, činil jsi to s láskou

☛ Hudba byla jeho radost

☛ Hudební číslo při oslavě 80. narozenin

ke Kristově tajemnému Tělu, to je Církvi, kterou jsi vždy hájil a miloval jako věc sobě vlastní a zároveň jako věc Boží a posvátnou. I v tom jsi byl nám všem vzorem a nadále jím zůstaneš. Zůstaneš nám také vzorem autenticky žitého kněžského povolání, které Tě plně prostupovalo a nikdy jsi jej ani náznakem neupozadil. Byl jsi knězem naplno. Dokonce i letní dovolenou jsi trávil tak, že jsi vypomáhal ve farnostech, z nichž odjel na dovolenou farář, a to doma i v zahraničí. Málokdo v naší diecézi věděl, že Tě jedna veliká švýcarská farnost vnímá jako svého každoročního letního faráře. Sloužit ve farnosti na plný úvazek byla Tvoje dovolená na zotavenou. Během roku jsi obětavě sloužil u řeholnic, navštěvoval nemocné, pečoval o dopisy pro ně, chápal se úkolů, kterým se ostatní vyhýbali. Nevzpomínám si na chvíli, kdy by sis vzal ve své službě opravdové volno, kdy bys vnitřně, ale i navenek nevystupoval jako duchovní, povoláný služebník Boží. Vzdělával ses po celý život a nabádal nás k tomu.

Když jsi v nedávném bilančním rozhovoru vzpomínal na počátky svého kněžského působení ve farnostech, takto jsi popsal svůj nástup do kácovské farnosti: „Vzpomínám si živě, jak jsem tady klečel v té zadní lavici a modlil se, abych ty lidi měl rád.“ Vystihl jsi tím svůj smysl pro disciplínu a zároveň také pravou povahu křesťanské lásky a kněžské služby, ke které jsi byl Bohem povolán. Ta není pocitem, ale postojem, který Ti byl celoživotně vlastní.

V době, kdy jsme se denně setkávali na biskupství, jsem měl jednu základní jistotu – ať se děje, co se děje, vždycky je tu Josef, který situaci vyřeší, bude mi oporou, nasadí všechny své síly, aby pomohl. Myslím, že všichni, kdo s Tebou spolupracovali nebo Tě blíže znali, potvrdí, že tato vzpomínka není jen obvyklou pozitivní řečí o někom, kdo nás opustil, ale plně vystihuje Tvůj nezákladnější povahový rys: stálou připravenost ke službě, která Tě neopustila až do posledního dne, nehledě na slabost, stáří a nemoc.

Dnešní den není dnem smutku, neboť věříme, že se jím naplňuje cíl, ke kterému jsi celoživotně směřoval: odevzdat

se ve službě celými svými silami Bohu, který Ti v poslední den otevře svou náruč a před kterým budeš moci spolu se svatým Pavlem s čistým svědomím prohlásit: „Dobrý boj jsem bojoval, svůj běh jsem zakončil, víru jsem uchoval.“ (2 Tim 4,7). Knězem jsi byl dlouhých 50 let, většinu služby jsi strávil v roli představeného. Přesto jsi zůstával otevřený novému, rád ses setkával s lidmi bez ohledu na jejich postavení nebo generaci, ani na okamžik jsi nebyl „zahořklým starcem“, který chválí hlavně to, co kdysi bylo a už skončilo. Naopak jsi i nám mladším dodával odvahu, smysl pro velkorysost, schopnost se na problém podívat z neotřelé perspektivy a vždycky také s humorem, který Ti byl tak vlastní.

Ano, je nám po Tobě smutno a budeš nám všem chybět. Dnes, kdy se s Tebou v pohnutí loučíme však velebíme Pána za to, že Tě mezi nás poslal, a za to, že – jak pevně věříme – naplnil Tvou celoživotní naději na osobní setkání s Ním. Svěřujeme Tě proto v modlitbě a Eucharistii do Jeho láskyplné náruče. Chováme pevnou naději, že nyní máme v Jeho království dalšího mocného přímluvce. Že na nás budeš dohlížet a vždy nám budeš stejně pevnou oporou jako za svého života mezi námi. Drahý Josefe, ze srdce Ti děkuji za Tvou celoživotní službu. Ze srdce Ti děkuji za Tvé přátelství. A i přes zármutek, který je součástí našeho pozemského putování, se raduji z toho, že jsi došel ke svému cíli, k Pánu. Amen.

(Dar k 75. narozeninám

(Mons. Josef Socha se aktivně zapojoval do veřejného života

Vzpomínka na Mons. Josefa Sochu

V neděli 10. března jsem obdržel zprávu o úmrtí papežského preláta Mons. Josefa Sochy. Moje reakce zněla: Díky, requiescat in pace. Slovo díky nepatřilo jen autorovi zprávy, ale i zesnulému, se kterým mě pojilo přátelství od studií na CMBF v Litoměřicích. Tam jsme prožili období Pražského jara, velké naděje, ale i nástup „konsolidace“, jak říkal Gustáv Husák. Později zvítězil termín Vasila Bilaka „normalizace“. Tyto dva termíny

neužívám jako okrasu, ale jako realitu, kterou jsme společně museli prožívat každý svým způsobem. Můj přítel Josef Socha v této realitě obstál; a nehradil.

Hradecká diecéze i město Hradec Králové se rozloučí s mužem, knězem, ale i člověkem hudby (houslista Olomoucké filharmonie, jeden ze tří kroměřížských konzervatoristů a kněží – J. Socha, A. Z. Mička a Č. Plachý). Chtěl bych opravdu poděkovat především za spolupráci v době mého působení jako hradeckého biskupa. Byl pravou rukou Otce (arci)biskupa Karla Otčenáška. Celou řadu aktivit tohoto pontifikátu spoluorganizoval a navíc měl i potřebného ducha improvizace. Spoluvytvářel mosty se všemi významnými institucemi krajského města. O tom svědčilo jeho přátelství s představiteli těchto institucí. Nikdy nedokázal odmítnout a vždy ochotně spolupracoval. Opravdu miloval církve a nezištně podporoval jednotlivé aktivity. Za jeho léta služby byl pro mě hlavním zdrojem informací a kontaktů v rámci diecéze. To bylo možné pro jeho přátelské vztahy k nejbližším spolupracovníkům, např. Ing. Janu Uhlírovi a dalším.

Otec (arci)biskup Otčenášek v něm viděl také svého nástupce. Právem! A přitom musím dodat, že vždy jsme spolu vycházeli jako přátelé ale i jako biskup a jeho generální vikář. Ještě jednou

děkuji za spolupráci a podporu. Bez ní by nebylo dokončeno Nové Adalbertinum, Biskupská knihovna či Diecézní teologický institut. Ten spolufinancoval ze svých honorářů z houslových koncertů, které pořádal při prázdninové výpomoci v curyšské farnosti.

R.I.P.

Dominik kardinál Duka OP)

(Mons. Josef Socha při pouti bohoslovců do Lurd

(24. královéhradecký biskup se svým generálním vikářem Mons. Josefem Sochou

Projekt HledamBoha.cz

HledamBoha.cz je český křesťanský spolek, propojený s celosvětově působící organizací Jesus.net. S **Markem Chvátalem**, ředitelem HledamBoha.cz, jsme si povídali při jeho návštěvě královéhradeckého biskupství.

77 Marku, mohl byste nám říci, co je cílem činnosti spolku HledamBoha.cz?

Naším cílem je pomoci lidem najít odpovědi na duchovní otázky a udělat další krok při jejich hledání. Máme proškolený tým osobních online průvodců neboli e-koučů. Každý návštěvník webu může požádat o osobního průvodce a spojit se s ním online. E-kouč ho doprovodí na jeho duchovní cestě, nebo ho podpoří modlitbou.

77 Kdo se na vás nejčastěji obrací a s jakými otázkami?

Dalo by se očekávat, že se na nás budou obracet lidé hlavně s otázkami po Bohu nebo duchovním životě. Nejčastěji za námi však přichází lidé s osobními bolestmi a tragédiemi, na které už nechtějí být sami.

77 Jakým způsobem e-kouč se svým doprovázeným komunikuje?

Převážně si s lidmi píšeme online. Můžeme se potkat i na Zoomu nebo po čase osobně. Základ naší komunikace stojí na zájmu o druhého a aktivním naslouchání. E-kouče vedeme k tomu, aby se hlavně ptali.

77 Jak dlouho trvá takové běžné doprovázení člověka?

Průměrná doba našich rozhovorů je v řádu měsíců.

77 Co je cílem doprovázení?

Pokud má někdo cíl, tak ho má ten hledající, který se na nás obrátil. My vytváříme prostor, kde náš „klient“ může bezpečně hledat. Máme radost, když hledající

☐ Marek Chvátal

projeví zájem o společenství křesťanů a můžeme posloužit jako most mezi nimi. Respektujeme však, že hledající po nás může chtít jen osobní modlitbu či prostě naslouchání.

77 Máte nějaký zajímavý příběh hledajícího, kterému jste pomohli?

Napadá mne jeden, který dokresluje význam přítomnosti křesťanů na internetu. Obrátil se na nás hledající s agorafobií. Pro své strachy by se nikdy nemohl odhodlat jít do některé farnosti. Online komunikace tuto překážku ale odstranila. Ještě to umocňuje fakt, že ho doprovázel náš e-kouč, který je invalidní a taky nemůže vycházet z domu.

77 Můžete napsat něco o složení týmu?

HledamBoha.cz je mezidenominační. Aktivně se na něm dnes podílí čtrnáct denominací. Máme dvojí pravidlo: nepatříme

konkrétní denominaci a nevytváříme žádnou církev. Využíváme toho, co nás křesťany spojuje a vytváříme tak most mezi světem hledajících a světem křesťanů.

77 Jak tento projekt financujete?

Projekt financují štedří dárci z řad jednotlivých křesťanů, církví a nadací. Jiné zdroje příjmu nemáme. Dlužno podotknout, že vše nabízíme zdarma a e-kouči pracují jako dobrovolníci.

77 Kdo se může stát e-koučem a jak se jím stát?

E-koučem se může stát kterýkoli křesťan, který projeví zájem a absolvuje naše školení. Podrobnosti jsou na internetu: <https://hledamboha.cz/projekt/stante-se-e-koucem>.

77 Počet návštěvníků vašeho webu a zájemců o doprovázení roste, co byste v tuto chvíli potřebovali, jak vám mohou lidé nejlépe pomoci?

Očekáváme, že se na nás letos obrátí okolo 4000 osob. Potřebujeme dobrovolníky pro službu e-kouče. Potřebujeme patrony, kteří se budou za nás modlit a podporovat nás finančně. Potřebujeme se potkat s každým čtenářem tohoto článku, abychom mohli najít individuální cestu k tomu, jak sdílet laskavě evangelium v naší zemi.

Staňte se patrony HledamBoha.cz a budete nejinformovanější lidé o této rozvíjející se službě pro sdílení evangelia. <https://hledamboha.cz/projekt/byt-patronem-hledamboha-cz>

Otec věřících a apoštol Kristu odcizených

Na biskupském stolci vystřídal kardinála Karla Kašpara. Byl 22. biskupem královéhradeckým. **Mořic Pícha**, od jehož narození nás dělí 155 let, byl předchůdcem arcibiskupa Karla Otčenáška, kterého 30. dubna 1950 bez tehdy nutného státního souhlasu vysvětil na biskupa. Ač se názory historiků na biskupa Píchu rozcházejí, výročí jeho narození stojí za připomenutí.

Kalendář ukazoval 18. duben 1869, když se Mořic Pícha v Šebetově poblíž Blanska narodil. Nikdo ve vesničce, o níž první písemná zmínka pochází už z roku 1201, netušil, že na svět právě přišel jejich nejvýznamnější soused. O dětství budoucího královéhradeckého biskupa žádné relevantní informace nejsou. Prokazatelné je, že studoval na kolínském gymnáziu, kde roku 1888 maturoval. Byl přijat do arcibiskupského semináře v Praze, záhy byl ale vyzván, aby místo do pražského Klementina nastoupil přímo do české koleje v Římě, přičemž teologického vzdělání se mu mělo dostat na papežské universitě. Se souhlasem své matky odjel tedy čerstvý bohoslovec ještě téhož roku do Říma.

Nástupní rok Mořice Píchy do semináře byl zároveň významným rokem v životě české bohoslovecké komunity v Římě. Tzv. Česká kolej tehdy právě získala svůj první samostatný dům. Univerzitní studia dokončil s titulem licenciáta teologie. Kněžské svěcení přijal 25. února 1893 v Lateránské bazilice v Římě. Jisté je, že římská studia měla zásadní podíl na formaci budoucího královéhradeckého biskupa.

Jeho česká stopa začíná na Karlovarsku ve farnostech Chýše, Močidla a Žlutice. V roce 1897 si ho pražský kardinál František Schönborn vybral

22. královéhradecký biskup Mořic Pícha (18. 4. 1869–12. 11. 1956) zastával úřad v letech 1931–1956

za arcibiskupského ceremoniáře, jeho nástupce Lev Skrbenský ho navíc jmenoval svým osobním sekretářem. V této funkci zorganizoval poutě Čechů a Moravanů doprovázejících kardinála do Lurd. Po doktorátu teologie v roce 1911 téměř dvacet let působil jako metropolitní kanovník u sv. Víta. Dalšíh aktivit

měl nepočítaně – pracoval jako kancléř arcibiskupské konzistoře, generální a kapitulní vikář, zkušební komisař při rigorózních zkouškách z morální a pastorální teologie na České teologické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity. Byl rovněž činný při manželském církevním soudu, ve správě arcibiskupského semináře, Arnoštovy koleje, Haléře sv. Vojtěcha nebo Piova spolku.

Mořic Pícha byl také ředitelem Díla šíření víry a redaktorem jeho věstníku. Na vysvětlenou. Toto mezinárodní sdružení, koordinující pomoc katolickým misijnářským kněžím, bratrům a mniškám v misijních oblastech, je nejstarší ze čtyř Papežských misijních děl katolické církve. Založeno bylo ve Francii v roce 1822.

Není bez zajímavosti, že publikoval populární texty, např. poté, co v roce 1900 provázal arcibiskupa Skrbenského na jeho cestách po Itálii během jubilejní pouti, vydal o této cestě vlastním nákladem pamětní spisek *Vzpomínky z pobytu Jeho knížecí Milosti nejdůstojnějšího pána Leona svobodného pána Skrbenského, knížete arcibiskupa Pražského ve věčném městě a v jižní Itálii o jubilejní pouti r. 1900*. Z odborných statí uvedme *Reforma patronátního práva, Slovo k revisi občanského práva manželského, Přešlo-li rakouské jmenovací právo na vládu republiky Československé?*

Poté, co pražský arcibiskup Pavel Huyn, nástupce Lva Skrbenského, odešel v roce 1918 do exilu, stal se Pícha generálním vikářem. Arcidiecézi řídil do jmenování nového arcibiskupa v roce 1921. Za své zásluhy byl téhož roku jmenován apoštolským protonotářem (nejvyšší titul, který může obdržet katolický kněz, nikoli však biskup, od papeže).

Mořic Pícha se zasloužil o dorovnání vztahů církve a nově vzniklé československé republiky. I to byl důvod, proč ho papež Pius XI. při pouti do Říma, konané v roce 1923 u příležitosti třicátého výročí jeho kněžského svěcení, přijal v soukromé audienci. Pícha byl uznáván právník, proto se podílel na přípravách a později i uskutečňování modu vivendi, dohody uzavřené mezi Svatým stolicí a Československou republikou v lednu 1928. Modus vivendi obsahoval ujednání ohledně úpravy hranic církevních provincií a jmenování biskupů.

Po vynucené rezignaci arcibiskupa Františka Kordače v červenci 1931 byl Mořic Pícha krátce (znovu) generálním vikářem pražské arcidiecéze a 22. října 1931 byl jmenován královéhradeckým biskupem; konsekrován byl o měsíc později v katedrále sv. Víta.

„Bezprostředně poté přistoupil k přípravám své intronizace v Hradci Králové,“ uvádí ve své přednášce, proslovené u příležitosti 50. výročí úmrtí Mořice Píchy, historik **Petr Adam**. „Zachovala se jeho korespondence s kancléřem diecézní kurie Mons. Františkem Kutnarem a s hospodářským radou Aloisem Novým. Tyto dopisy poskytují zajímavé svědectví především o hospodářských poměrech i o představách nového biskupa, pokud jde o bydlení a reprezentaci. Biskup si například přál nahradit ještě před svým příjezdem některá kachlová kamna kamny stáložárnými, tzv. americkými. Trval však na tom, aby šlo o originály, které dodávala na evropský trh firma Musgrave. Také kancléř Kutnar pravidelně informuje Mořice Píchu o praktických drobnostech, přičemž zajímavá je jeho poznámka týkající se rozmístění mobiliáře. Ve svém dopise z 27. 11. 1931 se kanovník Kutnar zmiňuje: „Nábytek je

Plakát na Eucharistický sjezd v Hradci Králové, 1937.

ještě ve velké jídelně. Něco se dá do knihovny a něco nahoru do rohového pokoje. Mínil pan rada, že by se mohlo něco dát do Chrásti, kde je to ubohé.“

Ještě před svým příjezdem do Hradce musel nový biskup řešit potíže související s hospodařením biskupství. Jednalo se o podstatnou část provozního kapitálu mensy ve výši 330 000 Kč, tedy peníze, které byly okamžitě k použití. Ještě 27. listopadu píše mimo jiné radovi Novému: „Bylo mi oznámeno, že chybí provozovací kapitál ve výši 330 000 Kč, který by pan arcibiskup měl nahradit.“

Medaile ke jmenování Mořice Píchy biskupem. Miloslav Baše, bronz, 1931

Pan arcibiskup mi řekl, že o něm nikdy nic neslyšel a že neví, jak byl spotřebován. Jest mně hádankou, jak mohl být kapitál spotřebován při velkých cenách poválečných všech zemědělských i lesních produktů, které by byly musely stačiti na opravy v době války nevykonané, připadající k tíži obou posledních uživatelů. O tom mi však ráčíte referovati později a dáti vysvětlení.“ Do způsobu hospodaření menzy, zatížené generální opravou rezidence v Hradci Králové po požáru v roce 1931, zasáhl Mořic Pícha ještě několikrát. Ve všech případech tak zhodnotil své zkušenosti se správou kmenového majetku metropolitní kapituly, který byl nepoměrně větší než statky biskupů královéhradeckých.

Když 5. prosince 1931 přijel Mořic Pícha do Hradce Králové, při slavnostním uvítání řekl: „Přicházím v důvěře v Boha a jeho pomoc, spoléhaje na vaši spolupráci a na své vlastní síly. Jsem již ve věku pokročilejším, zato mám větší zkušenosti a více vědomostí, které mi dávají naději, že budu jich moci plně využiti ve svém novém úřadě. Přináším dobrou vůli a snahu a přeji si jen vaši lásky. Bude-li mezi námi panovat mír, pochopení a vzájemná láska, bude Hradec opravdovým hradem míru a pokoje“.

V biskupském úřadu působil do roku 1956. Od počátku svého působení příkladně spravoval diecézi, kterou později provedl obdobím druhé světové války, uvádí dr. Petr Adam.

K intronizaci plánované na 6. prosince 1931 byla pozvána řada hostů, včetně presidenta Masaryka. Ten se sice prostřednictvím svého kancléře omluvil, ale zároveň pozval na 27. 11. Mořice Píchu k sobě na Hrad. Podle článku 5 Modu vivendi musel biskup Pícha, stejně jako jeho ostatní kolegové, složit předepsanou přísahu věrnosti republice. Mořic Pícha ji složil spolu s Karlem Kašparem, Josefem Kupkou a Antonínem Weberem. Poté následovala ve Fürstenberském paláci audience u ministerského předsedy Františka Udržala, za přítomnosti ministra školství a národní osvěty Ivana Dérrera.

„Nový biskup přijel do svého sídla v sobotu 5. prosince,“ pokračuje Petr Adam. Na hranicích diecéze v Sadské jej podle předem písemně dohodnutého pořádku symbolicky očekávali zástupci katedrální kapituly kanovníci Brabec a Kutnar. Při vjezdu do města složili novému biskupovi hold přednosta okresního úřadu politické správy Dr. Wolff, tajemník úřadu Neuwirth a starosta Pilnáček, v doprovodu radních Dr. Janků a prof. Loudy. V půl čtvrté se odebral biskup do kostela Nanebevzetí Panny Marie, kde přijal hold zástupců duchovenstva a katolických spolků. Poté následovaly eucharistické požehnání a odchod do rezidence. Druhý den zahájil slavnostním obřadem v katedrále, který začal dle plánu průvodem z rezidence do katedrály v 9 hodin ráno. Obřady intronizace byly zakončeny mší svatou a zpěvem papežské a státní hymny. Poté následovala recepce v prostorách biskupské rezidence pro významné hosty. Ostatní účastníci byli biskupem pozváni na oběd do Adalbertina. Mořic Pícha věnoval při této příležitosti několik peněžních darů ve prospěch chudiny a veřejně prospěšných spolků. Intronizační slavnosti byly zakončeny galavečerním ve dvoraně Adalbertina, spojeným s komorním koncertem.

Ⓢ Biskupský znak Mořice Píchy

Biskup Pícha sledoval vývoj charitativní i misionářské činnosti – viz jeho angažmá v mezinárodní organizaci Dílo šíření víry. Pečoval o opravy chrámů a jiných církevních historicko-uměleckých památek. Byl krajně nedůvěřivý k jakýmkoli inovacím v církvi. Diecézi vedl pevnou rukou a jakoukoli neposlušnost nebo morální selhání podřízených neváhal přísně trestat. Za svoji přísnost si dokonce vysloužil přezdívku „Ivan Hrozný“.

22. královéhradecký biskup měl rád poutě a manifestace katolíků vůbec. Hned v roce 1932 uspořádal jako

součást jubilejních oslav Svaté Hory u Příbrami pouť, které se zúčastnilo kolem jednoho a půl tisíce diecézánů. Její dokonalá organizace, zvláště pak doprava poutníků zvláštními vlakovými spoji, vyvolala obdiv i u nekatolické veřejnosti. V následujících letech se podobné poutě opakovaly ještě několikrát. V roce 1934 na Svatý Kopeček u Olomouce, v roce 1936 na Velehrad a v roce 1938 do Staré Boleslavi.

Ještě větší význam než poutím, přikládal Mořic Pícha pořádání eucharistických kongresů a sjezdů. Půl roku po své intronizaci uspořádal zdařilý jednodenní eucharistický kongres v Litomyšli, v roce 1935 se zúčastnil sjezdu katolíků v Praze.

„Největším podnikem pak byl samozřejmě Diecézní eucharistický sjezd v roce 1937 v Hradci Králové,“ uvádí Petr Adam. Sjezd byl připravován prakticky ihned po skončení sjezdu pražského a do jisté míry byl po organizační stránce jeho skromnější obdobou. Celý podnik byl slavnostně zahájen 14. srpna 1937 rozpravami v jednotlivých sekcích na téma Účinek Eucharistie pro život a práci. Začátek duchovní části byl stanoven na 18. hodinu

Ⓢ Biskup Pícha s ostatky sv. Vojtěcha. Hradec Králové, 1947

Ⓢ Mořic Pícha s Karlem Otčenáškem, kolem roku 1949

večerní téhož dne v katedrále. Po jeho skončení byl čas vyhrazený pro svátost smíření, o 20. hodině se konal na Velkém náměstí hold dětí Matce Boží. Poté byly pořádány noční adorace pro muže a ženy odděleně. Druhým dnem sjezd vyvrcholil. Od osmé hodiny ranní zaplňovaly Velké náměstí katolické spolky, mezi nimiž zvláště vynikal Orel, se svými kroji a prapory. U katedrály Sv. Ducha byl zbudován oltář. V 8.30 vystřídal hlučící zvony fanfáry z Bílé věže a začalo slavné kázání, které z improvizované kazatelny pronesl redemptorista pater Loula. Po ní sloužil biskup pod širým nebem slavnou mši sv. Po ní následovaly, jak bylo v té době zvykem, zanícené projevy významných hostů. Odpoledne slavnosti vyvrcholily eucharistickým průvodem směřujícím v několika proudech od kostela Božského Srdce Páně na Pražském předměstí zpět na Velké náměstí.

Organizačně byl sjezd zajištěn 150členným pořadatelským sborem dobrovolníků, řízených centrální kanceláří umístěnou v Adalbertinu. Není zaznamenáno, že by během sjezdu došlo k vážnějším problémům organizačního rázu. Hradecký Eucharistický sjezd byl, podobně jako jeho pražský předchůdce, hmatatelným důkazem o emancipaci katolíků v rámci republiky a zároveň výpovědí o prohře sil, které z této části obyvatelstva chtěli po roce 1918 učinit občany druhé kategorie. Bohužel přišel, stejně jako jeho pražský předchůdce, pozdě. Nad Československým státem se pomalu ale jistě začala vznášet hrozba potupného zániku, jehož důsledky se nakonec vnitřní struktury diecéze nemile dotkly.

Roku 1937 při obnově českého velkopřevorství Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského jeho první

velkopřevor Karel VI. Schwarzenberg jmenoval Mořice Píchu prelátem velkokřížníkem a zároveň duchovním převorem. V této funkci zůstal až do své smrti. Od odchodu Karla VI. do exilu v roce 1948 byl nejvyšším představitelem řádu na území Čech.

Od října 1949 do června roku 1950 zastával funkci vicerektora diecézního semináře v Hradci Králové. V dubnu 1950 předčasně vysvětil 19 seminarištů. Jak ve své přednášce píše historik Petr Adam: „*Pověstné jsou mýty o bohoslovcích. Asi nejznámější je historka z pozdních let biskupovy vlády, týkající se jeho rozhodnutí nepsvětit několik bohoslovců, pro de facto banální přestupek proti seminárnímu řádu. Tehdejší rektor semináře, prelát Dr. Hugo Doskočil, prý na protest proti tomuto tvrdému rozhodnutí proklel valnou část dne před*

◀ Biskup Mořic Pícha

◀ Biskup Pícha káže při eucharistickém sjezdu v Chrasti, 1947

(Knižní tipy

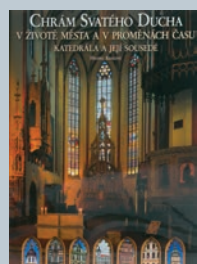
Nakladatelství Garamon

Wonkova 432, 500 02 Hradec Králové
t. 495 217 101, www.garamon.cz/knihy
e-mail: garamon@garamon.cz

Jiří Němeček, Vladimír Hrubý

Chrám Svatého Ducha v životě města a v proměnách času

Katedrála a její sousedé

Výpravná barevná kniha velkého formátu věnovaná zásadní architektonické památce Hradce Králové a jeho nejvýznamnějšímu chrámu, katedrále Sv. Ducha. Přibližuje architekturu, stavební vývoj, uměleckou výzdobu a také roli, kterou katedrála sehrála a sehrává v církevním a kulturním životě města. *Vázaná, 272 str., 320 Kč*

Jan Doskočil

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové

Publikace s množstvím barevných vyobrazení se věnuje historii jednoho z nejvýznamnějších královéhradeckých kostelů, jeho stavbě a osudům v průběhu dějin a ve vztahu k městu, ve druhé části pak podrobně popisuje architekturu, interiér a výzdobu jednotlivých částí. Kniha je vybavena poznámkovým aparátem a seznamem literatury. *Vázaná, 108 str., 199 Kč*

Audience u předsedy vlády v roce 1931, královéhradecký biskup Mořic Pícha první zleva

biskupovým bytem. Biskup nakonec povolil a alumnům přestupek prominul. Tato historka jako jedna z mála nepostrádá určité věrohodnosti, avšak pokud by se osobnost typu biskupa Mořice Píchy skutečně rozhodla alumnů nesvětit, mohl by toto rozhodnutí změnit tak maximálně Pán Bůh nebo papež. Pícha však nakonec svolení dal čili dopředu věděl, že ustoupí. Nabízí se tedy otázka – proč nechal biskup klečet preláta Doskočila, muže ve všech ohledech v diecézi váženého a ctěného, před svými dveřmi? Sice ho údajně několikrát poslal pryč, ale v zásadě mu v jeho počínání nijak nebránil. Možné vysvětlení je v tom, že se ve skutečnosti jednalo o trest nikoliv pro bohoslovce, ale pro pana rektora samotného. Před biskupem to byl především on, kdo byl za seminaristy zodpovědný, a pokud provedli nějakou neplechu, šla tato automaticky na jeho vrub. Biskupův zdánlivě tvrdý skutek jako by říkal: Přílišnou mírností jim neprospěješ, neboť jejich úděl nebude v budoucnu lehký. Pro příště si to zapamatuj. Ostatně přísná výchova královéhradeckých seminaristů přinesla ve své většině dobré ovoce jak v letech Protektorátu, tak především po roce 1948.“

V neděli 30. dubna 1950 bez tehdy nutného státního souhlasu, ale se souhlasem tehdejšího papeže Pia XII. vysvětil na biskupa tehdejšího vicerektora diecézního semináře Karla Otčenáška. Obřadu asistovali profesori hradeckého semináře Dr.

Hájek a Dr. Gregor, dále byli přítomni ještě ThDr. František Novák, ThLic. Rudolf Rykýř a vikarista konzistoře P. Stanislav Zeman. Od 3. května 1950 byl Mořic Pícha v domácím vězení v biskupské rezidenci.

Zemřel na rakovinné onemocnění ve večerních hodinách 12. listopadu 1956 ve vojenské nemocnici v Hradci Králové. V neděli 18. listopadu byla jeho rakev vystavena v katedrále sv. Ducha a o den později se konal pohřeb. V pondělí večer byl pohřben v Chrastru u Chrudimi.

22. královéhradecký biskup, navzdory nelehké době, splnil svůj slib, daný diecézánům při své intornizaci: „*Chci býti dobrým vůdcem kněžstva, otcem věřících a apoštolem Kristu odcizených*“.

Eva Zálešáková)

Jenom na okraj

12. listopadu 2006 si diecéze připomněla 50. výročí jeho úmrtí. Zádušní mši sloužil dopoledne v katedrále sv. Ducha tehdejší biskup Dominik Duka. Odpoledne společně a dalšími položil věnec u hrobu Mořice Píchy v Chrastru u Chrudimi. V tamním zámku, bývalé rezidenci královéhradeckých biskupů, pak vystoupil historik PhDr. Petr Adam, který v té době připravoval publikaci o 22. královéhradeckém biskupovi.

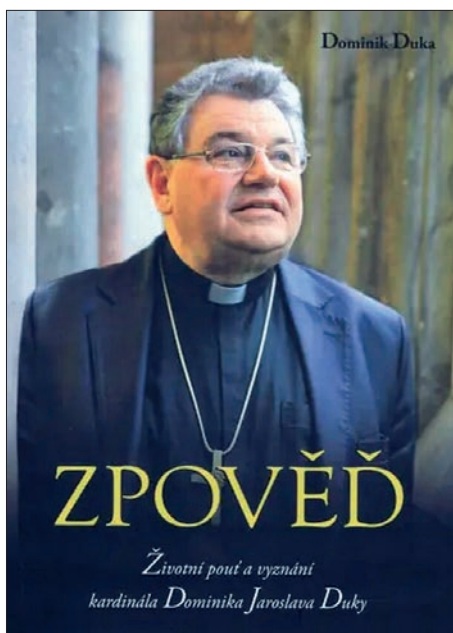
Zpověď kardinála Dominika Duky

Škodovák, vězeň, disident, kardinál. „Já ledačím jsem byl v tom Božím světě a čím jsem byl, tím jsem byl rád,“ cituje v úvodu knihy, která vyšla na sklonku loňského roku, kardinál Dominik Duka básníka Jana Nerudu.

Vzápětí dodává: „Popravdě řečeno, někdy méně, či více rád. Píši toto vyprávění po dosažení osmdesáti let. Věku, o kterém praví Písmo svaté: ‚co nad to jest, bude starost, nebo i strádání‘. Díky Bohu se ale zdá, že po prvních měsících různých vzpour mého bratra osla nalézám rovnováhu, mohu se pohybovat a žít, i vyprávět jako svobodný či emeritní důchodce.“

Svůj životopis shrnul kardinál Duka do stěžejních etap svého života – od kolébky až po dnešek. S vděčností za rodinu, která mu byla oporou v těžkých dobách druhé světové války, stejně jako v čase poválečné perzekuce otce i celé rodiny. Ani totalitní komunistický systém ho však nemohl odradit od duchovního povolání, které si našlo v jeho srdci místo a vedlo ho přes překážky k jeho naplnění. Bývalý královéhradecký biskup popisuje radost na cestě, kterou mu Pán připravil a kterou našel v plné síle a ve spolupráci s těmi, kteří se dokázali postavit zlu. Těmi, kdo byli připraveni „až to praskne“ začít vytvářet demokratickou, svobodnou společnost. Kniha je poděkováním Dominika Duky za dar života a povolání, za všechny lidi, které cestou potkal a s nimiž spolupracoval na stavbě Božího království.

„Nenapsal jsem ji, ale diktoval a opravoval. Pak jsem zjistil, že jsem někde popletl jména, už to bylo v tisku, tak jsem se musel několika lidem omluvit, a možná najdete i další nedostatky“, řekl při uvedení knihy o své životní pouti v rodném Hradci Králové. Představil také jejího

Obálka knihy Zpověď

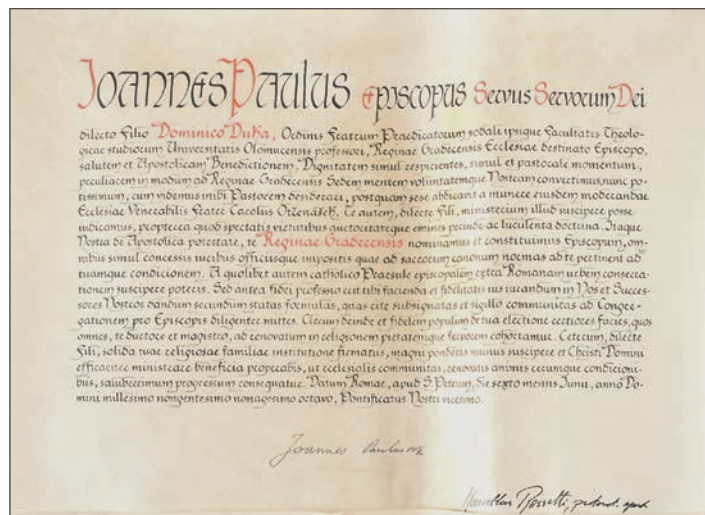
spoluautora. Jeho jméno je známé především starší generaci. Publicista a spisovatel literatury faktu Milan Syruček vystudoval po válce žurnalistiku na FF UK a stal se nejmladším redaktorem Mladé fronty při předsednictvu Mezinárodního svazu studentstva. Dostal se do Moskvy, seznámil se s rodinou Nikity Chruščova a také s kamarádem Zdeňka Mlynáře Michailem Sergejevičem Gorbačovem. Pak opakovaně navštívil Vietnam, dokonce na žádost Henryho Kissingera zprostředkoval u Ho Či Mina obnovení jednání USA s Vietnamem. Jako dopisovatel MF poté odešel do Paříže, kde se seznámil s rodinou Charlese de Gaulla. Pravý komunistka Milan Syruček nebyl. Byl to vlivový novinář,

důležitá je i jeho zpravodajská služba. Mimochodem, koncem ledna mu bylo 92 let.

„Scházeli jsme se loni o prázdninách. To, co je životopis, to jsem nadiktoval. Pak jsou otázky, které mně položil a na které jsem odpověděl. A potom oslovil řadu lidí, které známe oba, aby se vyjádřili k některým částem té knihy v tom smyslu, aby to nebyl jenom subjektivní pohled na můj život. Byli to např. bývalí prezidenti Václav Klaus a Miloš Zeman, Cyril Svoboda, Kamila Bendová, ale také muž, který stál po mém boku dlouhé roky – vedoucí sekretariátu pražského arcibiskupa a arcibiskupský ceremonář Vojtěch Mátl,“ zalistoval stránkami knihy o své životní pouti Dominik Duka.

„Nás sblížil generál de Gaulle. V roce 1975 jsem o něm napsal knihu, ve které jsem, na rozdíl od jiných autorů v té době, zdůraznil jeho pevnou víru v Boha, jeho náboženskou citlivost, které se projevovalo nejen v tom, že i v Elysejském paláci chodil každou neděli na bohoslužby. Když už pak chodit nemohl, přijížděl za ním jeho přítel admirál s přenosným oltáříkem a u něj se modlil,“ vzpomínal Milan Syruček.

„S panem kardinálem jsme se podivuhodně sblížili. Navázali jsme nejen přátelství slovy, každý měsíc za ním jezdím na arcibiskupství a tam se nejméně hodinu vždy bavíme. Nesmlčím, že je při tom sklenička koňaku, a samozřejmě voda. Tento přátelský vztah udržujeme, protože alespoň tedy mně velice pomáhá

◀ Papež Jan Pavel II. jmenuje Dominika Duku OP biskupem v Hradci Králové (1998)

◀ Audience u papeže Benedikta XVI., druhý zleva biskup Dominik Duka, uprostřed papež Benedikt XVI., vpravo od něj pomocný biskup Josef Kajnek a arcibiskup Karel Otčenášek (2005)

i v běžném životě. Za svůj dlouhý život jsem zažil mnohé. Zažil jsem umírání v saharské poušti, když jsem se propadal do bezedného písku. Tehdy jsem se, musím přiznat, obracel k Bohu a možná, že právě to pomohlo, že jsem nakonec milimetr po milimetr vylezl, a jak vidíte, jsem tady živý a zdravý. Ve Vietnamu, v Kambodži, v Indočíně jsem se jako novinář zúčastnil čtyř válek, jel jsem na jednom z mnoha vietnamských tanků, co jely do Kambodže. Byl jsem na vietnamsko-čínské hranici, když v únoru 1979 Čína napadla Vietnam. Přes to všechno bylo vždy něco silnějšího, co mne vedlo, řídilo a proč jsem tady v podstatě zdravý a živý i v tomto věku. A to byla víra.“

Zpověď, strana 14 ...

Vrátím-li se v těchto vzpomínkách k návratu otce z války, nedokáži rozlišit svoje vzpomínky od vzpomínek příbuzných v dramatickém líčení návratu otce, kterého jsem se prý bál. Ale po krátkém působení v zbrojních skladech nedaleko našeho bydliště na Slezském Předměstí měl otec kontrolní službu čtyř tzv. pracháren v okruhu Hradce Králové a tehdy jsem jej velmi rád doprovázel. A zase ty koně a kočár, v té době se ještě pro nedostatek paliva příliš nepoužívaly automobily.

Blížící se únor 1948 znamenal rodinné změny. Otec byl povýšen do hodnosti

důstojníka, a proto jsme se přestěhovali do hlavní části Hradce Králové, Gočárovova Salonu republiky na Čelakovského ulici, která spojuje dnešní Bařkovo náměstí s náměstím T. G. Masaryka, do bytu, který nám daroval strýc, pan Král. Byl to byt, který získal před druhou světovou válkou od rodiny Viktora Fischla, neboť tento známý spisovatel a diplomat následoval Jana Masaryka do londýnského exilu. Mohu spekulovat, že zde na mě působilo fluidum krásy jazyka, prózy i poezie, které by nebylo, kdyby nám svatí Cyril a Metoděj nepřinesli Písmo svaté. V tomto bytě se s Viktorem Fischlem setkávali básníci František Halas, Vladimír Holan a další. Je nádherné číst především hradecké povídky, kdy mé dětství a pohledy na rodné město jsou jistým způsobem identické s Avigdorem Daganem, což je hebrejský překlad jména Viktora Fischla, s kterým jsem si mohl vyměnit i několik dopisů. Ty jeho přicházely z Jeruzaléma. Osobně se mi nepodařilo s ním setkat, ale alespoň písemný a telefonický kontakt mi umožnili manželé Halasovi.

Z bytu Viktora Fischla se vrátíme do časů třetí republiky, k mému prvnímu setkání s prezidentem Edvardem Benešem a jeho chotí, paní Hanou. Čerstvě tříletý chlapeček na ramenou svého tatínka, který stál ve špalíru společně s ostatními důstojníky se zdviženými šavlemi, společně vítali – očima toho

malého synka – bílého dědečka s paní, kteří vystoupili z kabrioletu, aby slavnostně otevřeli lékařskou fakultu, jež byla zřízena v prostoru velitelství armádního sboru v Hradci Králové.

Vedle vojenských přehlídek na Velkém náměstí a vojenské přísahy 28. října, či slavnosti Božího Těla, kterých se účastnila i armáda, vedou mé vzpomínky do Riegrových a Jiráskových sadů. V neděli odpoledne zde vyhrávaly vojenské orchestry, které se střídaly, neboť jich tehdy bylo v Hradci Králové rovných pět. Předtím dopoledne zaznívala na Velkém náměstí při promenádě spíše vážnější hudba. Tuto tradici jsem se snažil zachránit při zrušení posledního vojenského hudebního tělesa v době mého působení královéhradeckého biskupa. Podařilo se však jen získat odklad na dobu dvou let.

„Na tom měl velikou zásluhu zesnulý Václav Hájek,“ dodal Dominik Duka. *„Přišel s návrhem, byli jsme s tím až u prezidenta, aby se umožnilo vojákům vybírat poplatek na velkém parkovišti u Žižkových kasáren. Jenže to nešlo, armáda takto vydělávat peníze, byť na dobrou věc, nesmí.“*

Když už jsme u vojáků, k nimž chová kardinál Duka se vzpomínkou na otce, příslušníka vládního vojska, velkou úctu. Ještě jedna vzpomínka.

◀ Předvečer Eucharistického kongresu, 31. 5. 2002, světelné procesí

◀ Zahájení výstavy k 10. výročí návštěvy papeže Jana Pavla II. v Hradci Králové, druhý zleva biskup Dominik Duka, první zprava arcibiskup Karel Otčenášek

„21. srpen 1968. Na hradeckém letišti měla přistát polská letadla s generálem Wojciechem Jaruzelskim. Zástupcem velitele letiště byl plukovník Zbyněk Čerovský, který nařídil rozorát přistávací plochy a Československému rozhlasu propůjčil vojenskou vysílačku Varšavské smlouvy. Byl z rodiny velkých prominentů, jeho maminka byla kamarádka Aloise Indry. Jako mladý důstojník na ministerstvu obrany řešil lety západních letadel nad naším územím, takže uměl dobře anglicky. V Hradci Králové byl na velitelství 10. armády letectva. V rámci normalizace ho v roce 1969 přeložili na letiště do Pardubic, samozřejmě už v nižší hodnosti. Konečné řešení bylo, že byl propuštěn z armády, nastoupil na ropovod, vstoupil do Charty 77, kam ho přijímal sám Václav Havel, který zrovna nebyl ve vězení. Zbyněk byl tak horlivý, že většina chartistů ho považovala za provokatéra a agenta. S námi se pak dostal do vězení a byl to, mimochodem, jediný vězeň, kterého jsem tam pokřtil. Za kmotry mu byli Josef Vlček, později olomoucký nakladatel Cyrilometodějské matice, a Václav Havel.“

Zpověď, strana 100 ...

Výkon trestu proběhl také v borské věznici. Zde jsem se na našem oddělení setkal s těmi, kteří po listopadu 1989 vytvářeli vedení svobodného demokratického státu. Jednalo se o výsostné představitele Charty 77. Ovšem

ne všichni byli na našem oddělení, ale mohli jsme se setkávat při sobotních či nedělních vycházkách v areálu věznice, anebo také při nedělních dopoledních kulturních akcích, kde jsme z hlediska reprezentace tvořili ukázkové občanstvo. Domnívám se, že kdyby nedošlo k tomuto setkání, asi by se nemusela objevit ani tato publikace. Jsou to Václav Havel, Jiří Dienstbier, Ing. Václav Valše, Albert Černý, Zbyněk Čerovský, Petr Pospíchal. Měli jsme kontakt a věděli jsme o sobě i s dalšími, jako byl Josef Vlček a moji kněžští kolegové P. František Lízna a P. Radim Hložánka. Tento pobyt mohl kopírovat pobyt vězňů v padesátých letech, kdy se skupiny tvořené z kněží, politiků, náboženských i politických aktivistů nejenom vzájemně podporovaly, ale také si sdělovaly informace a pracovaly na svých vizích budoucnosti.

A zase tu přijde to kouzelné slůvko: „až to praskne“. Především v sobotu dopoledne, kdy dostávali službu méně uvědoměli dozorcí, kteří s námi sympatizovali, probíhala naše „borská univerzita“. Každý podle svého oboru či zaměření seznamovali ostatní s principy, ale také i s podstatou svého duchovního, intelektuálního i politického zaměření. Byl to, dnes brigádní generál, Zbyněk Čerovský, který prezentoval svou vizi, že po pádu komunistické diktatury, ke kterému musí dojít, neboť Reaganova politika uzbouzení Sovětského

svazu je předpokladem k pádu sovětského impéria, bude třeba, aby i v naší zemi byli lidé, kteří musí převzít opratě věcí veřejných. Tak vznikl návrh na vládu. Upřímně řečeno, byla to vize jistého retra z roku 1968. Vycházeli jsme z předpokladu, že komunistická strana se promění podle jugoslávského stylu a generálním tajemníkem bude Alexander Dubček. Pak následovala další ministerstva – zahraničí Jiří Dienstbier, Ing. Valeš obchod. Okamžitě byl navržen ministr kultury Václav Havel, ale chyběl prezident. Zde se zcela neskromně odvážím zveřejnit, že jsem byl první, kdo navrhl Václava Havla na prezidenta s tím, že ministr kultury se najde později. Albertu Černému to připadalo pitoreskní a tuto ilegální činnost odmítal se slovy, že jej zavřeli v brněnském divadle za úmysl obnovit monarchii, byť to byl pouhý žert, za který drazé zaplatil. Nechci, abyste se domnívali, že jsme každý den plánovali změny a funkce, byla to jen epizoda jednoho letního odpoledne, ale intenzivní a držela nás.

„Brigádní generál v.v. Zbyněk Čerovský, rodák z Hořic, má 91 let,“ doplnil vzpomínku kardinál Duka. „Jeho manželka a jeden syn zemřeli, druhý žije v USA. Když byli v rámci akce Asanace vypovězeni z Československa, odkoupil jsem jejich dům pro sestry dominikánky v Brně. Když se Zbyněk zabydlel v Německu, jeho manželka se stala redaktorkou Svobodné

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Josef Hrdlička

Pod dřevem schýlen Bůh

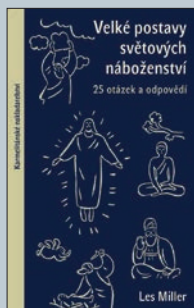

Kniha obsahuje *Křížovou cestu Ruth Schaumannové*, v nádherném přebásnění Josefa Hrdličky, protkanou úryvky z mariánské sekvence Stabat Mater. V tradičních čtrnácti zastaveních via crucis jsme vtaženi do střetu nenávisti a lásky, nevraživosti a vlídnosti, světa, který odsuzuje, s duchem, který posiluje. Lásky na kříži nakonec není poražena, ale vítězí. *Brož., 80 str., 199 Kč*

Les Miller

Velké postavy světových náboženství

25 otázek a odpovědí

Kdo jsou zakladatelé světových náboženství? Jak se jmenují jejich posvátné knihy? Jak uctívají Boha a které tradice zachovávají židé, křesťané, muslimové či sikhové? Je třeba objevovat, co nás spojuje a co odlišuje. *Brož., 96 str., 199 Kč*

Evropy. Peníze, které jsem jako zprostředkovatel za prodej domu obdržel, jim dominikáni vyplatili v markách, takže tam měli z čeho žít. Chlapci ale v Německu nechtěli být a oba odešli do USA.“

„Ve své životní zpovědi několikrát opakuji titul knihy bývalého náčelníka generálního štábu Aleše Opaty. Skutečného vojáka a statečného muže, koneckonců byl to on, kdo velel nynějšímu panu prezidentovi v Bosně Hercegovině. Ta jeho kniha má název: Sám nejsi nic. Vzpomínám také na otce arcibiskupa Karla, na jeho sprátelování, všichni víme, že na tom měl postavený svůj život. Kolik lidí dokázal oslovit a s kolika lidmi dokázal naši diecézi proměnit. Dovolte, abych byl na posledních rádcích osobní.“

Zpověď, strana 146 ...

Na závěr jako rozloučení s královéhradeckou diecézí bych chtěl také poděkovat pracovníkům mého sekretariátu, P. Pavlu Boukalovi, kancléři a kanovníkovi, a asistentce S. M. MUDr. Dominice Janě Bohušové OP, která také jako členka etické komise fakultní nemocnice spolu s prelátem Josefem Sochou pečovali o zdraví celé řady kněží a pomáhali nemocným a jejich blízkým ve vzácné spolupráci s panem profesorem a přednostou chirurgické

kliniky FNHK MUDr. Zbyňkem Vobořilem, DrSc. Pozvali také řeholní sestry vincentky ze Slovenska, které začaly pracovat na jeho oddělení a za přičinění nemocničních kaplanů vytvořili jedinečný pracovní tým duchovní služby ve fakultní nemocnici. Sestře Dominice patří i poděkování za pomoc a podíl na zhotovení sochařských děl manželů Adamcových, sv. Vojtěcha a Radima na Libici, i sv. Jana Pavla II. na nádvoří Nového Adalbertina. Doslova s Boží pomocí na ně získala prostředky. Vzájemnou spoluprací se vytvářel okruh umělců i uměleckých řemeslníků, kteří navazovali na práci architekta Jiřího Krejčíka. Zakázky pro něj, jak stavební, tak architektonické, připravoval Ing. Jan Uhlíř, jehož pracovní výkon byl téměř nadlidský, díky také jeho rodině, především jeho manželce. Tisíce kilometrů najetých osobním vozem jsem absolvoval díky obětavé službě dnes již zesnulého řidiče Václava Hájka. Celý náš pracovní tým živily a staraly se o nás Schönstattské sestry Marta, Mlada, Anežka a Jaroslava. A zde začala role ceremoniáře Vojtěcha Mátl.

Hradeckou etapu mohu s vděčností shrnout do místního rčení, že hradečtí přijali hradeckého „votroka“ za svého. Pán Bůh zaplať!

Eva Zálešáková)

Místo gratulace k dubnovým narozeninám ...

Dominik kardinál Duka (občanským jménem Jaroslav Václav Duka) se narodil 26. dubna 1943 na Rožberku v Hradci Králové. Pokřtěn byl 9. května téhož roku v poučovském kostele sv. apoštola Pavla.

Kněžské svěcení přijal 22. června 1970. V roce 1986 byl jmenován provinciálem České provincie dominikánů (1986–1998), následně se stal 24. biskupem královéhradeckým (1998–2010), apoštolským administrátorem litoměřické diecéze (2004–2008) a duchovním protektorem a generálním kaplanem orléánské obediencie Vojenského a špitálního řádu svatého Lazara Jeruzalémského (2012–2021). V dubnu 2010 byl zvolen předsedou České biskupské konference. Papež Benedikt XVI. jej při papežské konzistoři konané dne 18. února 2012 v Římě jmenoval kardinálem. Jeho doživotním titulárním kostelem je kostel sv. Marcelína a Petra.

13. února 2010 byl jmenován nástupcem kardinála Miloslava Vlka ve funkci pražského arcibiskupa. Úřadu se ujal 10. dubna 2010 po intronizaci v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. 36. arcibiskupem pražským a 24. primasem českým byl kardinál Dominik Duka do roku 2022.

Diecézní centrum pro seniory

Po stopách apoštola Pavla

se vydala vedoucí DCS Veronika Čepelková. Publikace, s podtitulem Putování na místa známá i neznámá ... aneb dovozená tak trochu jinak, je originálním svědectvím o místech, spojených se jménem apoštola z úsvitu křesťanských dějin. Její nadšení pro sv. Pavla zaznívá nejen z netradičního cestopisu, který je spíše srdcepisem, ale i z veršů, k jejichž napsání ji inspiroval. „*S tebou chci jít, s tebou chci plout, sen svůj v život proměnit, modlitbou dýchat a žasnout nad tvými místy, na činy.*“

„*Apoštol Pavel je fascinující postavou,*“ píše v úvodu Veronika Čepelková. Jeho entuziasmus jít a hlásat nejradostnější zvěst všech dob je i výzvou pro mne, pro nás. V jeho stopách putuji už od roku 2009, kdy jsme v roce sv. Pavla organizovali první tematickou cestu – po Římě, a to pěkně dopodrobna. Tento světec začal být víc a víc oblíbeným – nejenom pro mne, nýbrž i pro poutníky, s nimiž jsem navštěvovala mnohá další místa. O poutní cesty po stopách apoštola Pavla, jež od té doby pořádám a jež jsou tak trochu jinou dovolenou, je stále zájem. Je úžasné všechny ta místa nejenom poznávat, ale taky prožívat. Meditovat o mimořádných událostech dotýkajících se Pavlova života i životů všech, které apoštol oslovil. Jeho ústředním tématem nebyl on sám. Byl to ten, který je středem našeho života. Vždy je to i výzva myslet na druhé a modlit se za ně. Na Pavlovu přimluvu. Z těchto míst jdeme ještě dál. Pouť pokračuje v našem každodenním životě. Hlásat evangelium, mít rád druhé – ty okolo nás, i ty, kteří nám zrovna dobře nedělají. Unést život, jak jednou řekl Jan Rybář (autor předmluvy). Unést život se všemi, kteří nás potřebují, unést jej se vším, co přichází, unést jej a spolu směřovat k věčné Lásce. O tom už ví své rybář lidí Jan, o tom ví své apoštol lidí Pavel.

Čtenáře autorka zve na třetí největší ostrov ve Středozezemním moři, na Kypr, na nejseverněji položený ostrov v Egejském

moři Thassos, také Samos, Kos a další řecké ostrovy, včetně Kréty, podle starořeckých mýtů považované za místo zrození vládcy olympských bohů Dia.

Puteoli, to je městečko Pozzuoli v Neapolském zálivu. Před Římem čekají čtenáře dvě setkání na proslulé matce cest Via appia. Malta, to je ostrov, kde jsou vzpomínky na sv. Pavla stále živé. Pobyt apoštola pohanů tam připomínají na několika místech. Jeho stopy lze najít i na chorvatském ostrově Mljetu a na ostrově Kefalonia v Jónském moři. Sicilské Syrakusy, Reggio di Calabria, tradicí dýchající Lefkada, Nikopolis v západním Řecku. Opomenout nelze obsáhlý poznámkový aparát a především jedinečné, emotivní fotografie.

Publikace **Po stopách apoštola Pavla** není prvotinou Veroniky Čepelkové. Knížečka jejích veršů a jiných textů pro potěchu duše, které autorka sepisovala od svého mládí, vyšla ve druhém, rozšířeném vydání v roce 2022.

Z další tvorby ráda připomínám publikaci *Stáří v Bibli* nebo *Stáří* jako inspirace k aktivitě.

Píše-li: „*S tebou chci jít, s tebou chci plout, po souši i po mořské hladině, s tebou jít, s tebou plout, na břehy víry, na místa pokoje,*“ jsou její slova stejně autentická jako její putování po stopách apoštola Pavla.

„*Místa, o kterých píšu, jsem osobně prozkoumala. Je to jeden z mých největších koníčků. Současně je to putování na krásná a hluboká místa, inspirující ke vzpomínání na druhé,*“ řekla při březnové prezentaci knihy, kterou vydalo nakladatelství Flétna, Veronika Čepelková. Publikaci je možné zakoupit na akcích Diecézního centra pro seniory nebo po předchozí domluvě přímo v DCS.

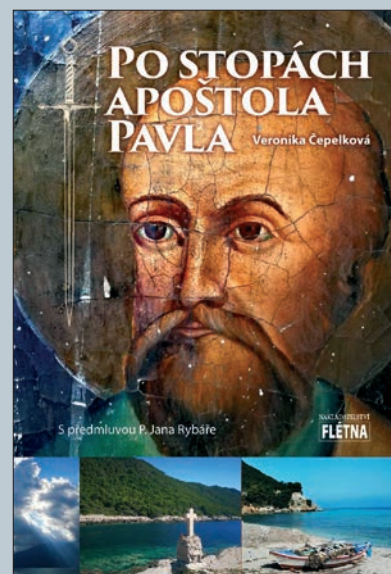
Eva Zálešáková)

(Knižní tipy

Nakladatelství Flétna

Veronika Čepelková

Po stopách apoštola Pavla

Je-li nám blízké cestování a postava apoštola Pavla z Tarsu, máme důvod k bližšímu poznávání Středomoří po stopách jeho misijních cest.

Veronika Čepelková je známou popularizátorkou a vedoucí zájezdů po křesťanských poutních místech včetně těch biblických. Nechme se vtáhnout do jedinečné atmosféry míst známých i méně známých, která autorka osobně prozkoumala, kde se prolínají časy antických ruin a křesťanských chrámů s poutní a turistickou přítomností.

Měkká vazba s přehnutými klopami, 160 stran, doporučená cena: 250 Kč

Knihu lze objednat na adrese: Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové, e-mail: dcs@bihk.cz

(Pozvánka

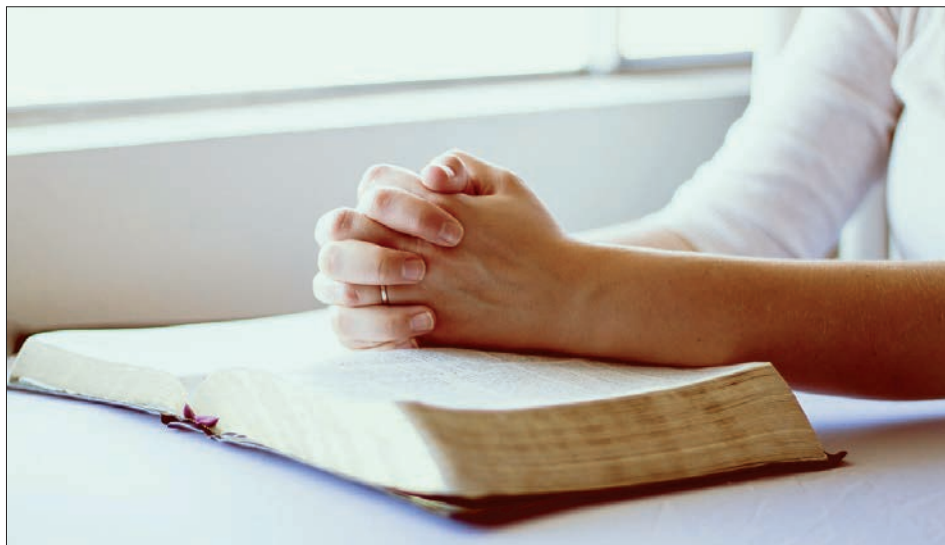
Diecézní centrum pro seniory

- **24. dubna**, v den svátku sv. Jiří, **pěší pouť za nemocné**. Jejím cílem budou Byšičky, zaniklá vesnice asi 3 kilometry od Lázní Bělohrad. Odjezd ráno linkovým autobusem, příp. vlakem z Hradce Králové do Lázní Bělohrad.

Z obce se dochoval pouze kostel sv. Petra a Pavla, který patří k nejstarším církevním památkám Podzvičinského kraje. První zmínka o něm pochází z roku 1267. Původně byl filiální k Pecce, od roku 1718 patří faře bělohradské. V kostelíku je vzácná románská rotundovitá apsida (oltářní nika) a gotické kněžiště, obojí původní. Apsida přečkala všechny pozdější obnovy a přístavby, její nedochované románské okénko bylo později, žel, jen jednoduše upraveno. Chránová loď byla přistavěna v době pozdější a místo dřevěné zvonice, stávající původně v jižní části hřbitova, byla v roce 1850 přistavěna nynější čtyřboká věž při západní straně. Na hřbitově jsou pochováni například hudební skladatel Karel Moor, spisovatelka Leontina Mašíňová či spisovatel a cestovatel Radim Kalfus. Pod kostelem jsou zastavení křížové cesty v podobě sloupků s pašijovými obrázky.

Mši svatou bude na pouti za nemocné u kostela na Byšičkách v 11:00 sloužit generální vikář Mons. Jan Paseka. Po návratu do Lázní Bělohrad, kam lze ráno dojet linkovým autobusem, příp. vlakem, je možnost posezení v místní kavárně.

Zájemci o účast se mohou hlásit do 19. dubna 2024 v Diecézním centru pro seniory: dcs@bihk.cz.

Diecézní centrum pro rodinu

Vývoj duchovního života

V lidském životě má své krásné místo postupné objevování nových horizontů. Jedním z nich může být i kniha od autora, který vyzdvihuje povolání ke všeobecnému kněžství a mnišství srdce. Z hlubin teologického bohatství přináší **Pavel Evdokimov** úvahy a inspirace, které radostně tryskají i do dnešního světa, kdy už jsme ve vědních disciplínách teologie a psychologie zase o něco více znalí a zdatní.

Kniha **Epochy duchovního života (Od pouštních Otců do našich dnů)** nabízí vhled i aktualizaci patristické a spirituální tradice křesťanského Východu. Pro „křesťana“ představuje zrání, v duchovním životě cestu, která pak jasněji nachází cíl. Na této cestě jsme doprovázeni – podle víry – těmi, kteří jsou již sjednoceni v lásce a přijali plnost Božího milosrdenství. Jejich modlitba a milující srdce nám svítí z místa, které je naším „skutečným“ domovem. Do té doby – jsme stále na společné cestě, životní pouti k trvalému štěstí, které je pro člověka Bohem od věčnosti připraveno...

Viděno zdola, je duchovní život neustávající boj, „neviditelný zápas“, v němž se každé zastavení stává pohybem zpět. Viděno shora, je duchovní život nabýváním darů Ducha svatého. Tento dvojí pohyb je dobře vidět v modlitbě k Duchu svatému:

„Očisti nás od každé poskvrny“, ale také „přijď a usídl se v nás“.

Tato očista začíná velmi realistickým nazřením svého stavu. „Poznej sám sebe“, vyzývá asketický sokratismus, neboť „nikdo nemůže poznat Boha, nepoznal-li nejprve sám sebe“. Statečné proniknutí do vlastních temných hlubin, ačkoli v nich spatříme hrozné věci, je výkonem schopnosti posoudit se. „Ten, kdo uviděl svůj hřích, je větší než ten, kdo křísí mrtvé“ a „ten, kdo spatřil sám sebe, je větší než ten, kdo viděl anděly.“ Je třeba se spustit, vybaven skafandrem askeze a duchem rozlišování, do svého nitra, prozkoumat jeho propasti obývané přízraky a v pravé podobě spatřit zvrácenou vůli a smrt před smrtí, zkrátka svou přirozeností a nevyčleřitelnou nedokonalost. Je tu trojí bariéra: přirozenosti, hříchu a smrti, avšak Pán ji pro nás všechny překročil. Pohled musí být krátký, jen na okamžik, abychom se uchránili záliby v bolesti a zoufalství. Hřích nikdy není předmětem kontempace. Dívat se musíme na to, co jej příkrývá: na milost. Duše nyní může vpravdě zvolat: „Z hloubi své nepravosti vzývám hlubinu Tvého milosrdenství.“

Vzestup je postupný. **Žebř do ráje** svatého Jana Klimaka popisuje výstup po schodech či stupních podle dokonale

vypracovaného řádu. Například láska je cílem, korunuje výstup a stojí na vrcholu žebře. Janova pedagogická jasnozřivost varuje před nebezpečím každého zahrávání si s emocionální láskou, neboť zde jde o lásku ukřižovanou. Duchovní velikáni ve chvíli dokonalé zralosti opouštějí svou samotu a vracejí se do světa. Klimakova moudrost umožňuje, aby se netrpělivé duše a ti, kdo zapomínají na slova evangelia: „*Lékaři, uzdrav sám sebe*“ (Lk 4,23), vyhnuli neúspěchu a zklamání.

Počátkem duchovního života dbalého metanoie je pokora. Duchovní člověk je svatý, který uznává svou hříšnost. „*Antonín se s pláčem tázal: Kdo tedy unikne? A hlas mu odpovídal: Pokora.*“ Opat Sisoe ve chvíli své smrti, už zcela osvícený, pokorně vyznává: „*Ještě jsem ani nezačal se svým pokáním.*“ Tento výrok znamená, že pokání představuje stále ostřejší a ostřejší vědomí Boží lásky a neadekvátnosti lidské odpovědi. Pokání není úkon, který může skončit, ale trvalý stav duše, jenž se prohlubuje, čím víc se člověk blíží k cíli.

U asketů pokora znamená umění být přesně na svém místě: „*Ten, kdo přesně poznal svou míru, dosahuje dokonalé pokory.*“ Lidé tohoto světa baží po překračování míry, po krajnostech, přejí si být Pánem a Ženichem, avšak evangelium nám podává jasný obraz pokory: svatý Jan Křtitel nachází všchnu svou radost v tom, že je pouze Ženichovým přítelem a Panna Maria služebnicí Páně. Umenšují se, aby skutečný Ženich a Pán rostl. Jedno závisí na druhém. Bůh může zaujmout své místo mezi lidmi jen proto, že našel dokonalý souhlas. Přišel „ke svým“ a je přijat Přítelem a Služebnicí. Jejich pokora je přesnou kopií Boží pokory, kenóze Hospodinova služebníka, „Muže bolesti“. Odráží a následuje nebeské „převrácení hodnot“: Pantokrator se stává Filantropem a Král ukřižovaným Služebníkem.

„*Mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel*“ (Mt 11,11). Výrok je antitetický, neboť ruší hranici Úmluv. „Většímu“ odpovídá tajemné: „*Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on.*“ Svatý Jan je i největší i nejmenší, a největší je proto,

že je nejmenší. „*Mou radostí je slyšet Ženichův hlas*“ (viz Jan 3,29-30). Toto radostné sebevytracení je tak hluboké, že na této rovině se Ženich a jeho Přítel potkávají v nevyslovitelné velikosti, která je sjednocuje: Bůh se stal člověkem a člověk se stal bohem, a to natolik, že se lidé ptají „*zdali Jan není Mesiášem*“ (Lk 3,15). Nyní Bůh staví svatého Jana a Pannu Marii pro všechny na vrchol všeobecného kněžství jako „vzorový obraz“ konkrétní služby své církve. Jasně to vidíme v ikonografické kompozici Deesis (ikony Bohorodice).

Nietzsche se dopustil hrubého omylu, když prohlásil křesťanství za náboženství revoltujících otroků. Na rozdíl od plebejského a požadovačného rozhořčení utlačovaných vyznává křesťan svou vinu, a to je postoj rytíře. Žádné zaměňování mezi pokorou a pokořeností, slabostí a poráženeckou rezignací není možné. Pokora je největší moc, neboť radikálně potlačuje ducha ubliženeckého rozhořčení a sama zdolává pýchu. Nejlepší definicí by bylo říci, že pokora zasazuje osu, kolem níž se otáčí lidské bytí, do Boha.

Z psychiatrického hlediska je egocentrismus příznačný pro každou hysterickou neurózu. Působí, že v lidské představě se celý vesmír otáčí kolem vlastního ega: „*Já, já, nic než já.*“ Luciferův pád způsobila touha po rovnosti, říká svatý Řehoř Naziánský. Podle svatého Řehoře Nysského satana urazilo, když se dozvěděl, že Bůh stvořil člověka ke svému obrazu. I podle islámu se ďábel bouřil a odmítal se sklonit před Adamem. Antikrist v Solovjovově Legendě si uvědomuje svou démonskou přirozenost ve chvíli, kdy pocítí nemožnost padnout a klanět se něčemu jinému než sám sobě. Docházíme zde ke zdroji hříchu a k vysvětlení cíle askeze: zlomit pýchu a učinit z pokory neochvějný základ lidského ducha: „*Nechat se rozemlít mlýnskými kameny pokory, abychom se stali sladkým chlebem, příjemným našemu Pánu.*“

Zlatá legenda vypráví o životě jednoho pokorného člověka „*který měl obě ruce pravé*“. Byl zvyklý každý den dávat všechny radosti, které obdržel, do své pravé

ruky a všechny smutky do levé, a tak jeho levá ruka byla stále plná. V duchu pokory však vše, co přišlo do levé ruky, přemístil do pravé, a jeho život se naplnil světlem a radostí...

S vědomím, že Bůh je nám blíží než my sami sobě a s přáním všeho dobrého na naší společné cestě „domů“ vám za Centrum pro rodinu přeje a ze srdce žehná

Andy Loos, jáhen)

(Pozvánka

Diecézní centrum pro seniory

Jedná se o aktuálně volné akce, přihlašování již probíhá:

- 13.–16. 5. **Duchovní obnova** s P. Dr. Jiřím Vojtěchem Černým, Janské Lázně
- 5. 6. **Pěší putování za mír** po východočeské svatojakubské cestě (IV. etapa)
- 13.–20. 7. **Pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt**, Janské Lázně (I. turnus)
- 17.–24. 8. **Pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt**, Janské Lázně (II. turnus)
- 31. 8.–6. 9. **Poutně-poznávací zájezd do rakouského Tyrolska**
- 9.–12. 9. - **Manželské setkání seniorů**, Janské Lázně
- 12.–20. 9. **Duchovně-odpočinkový zájezd do Medjugorje** s pobytem u moře v Chorvatsku

Neváhejte přihlásit se včas. Těšíme se na vás!

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
telefony: 495 063 661
737 215 328, 734 435 360,
e-mail: dcs@bihk.cz
www.dcsbk.cz, www.simeon.cz

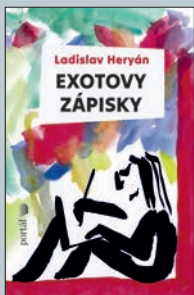
(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapková 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Ladislav Heryán

Exotovy zápisky

Nový soubor duchovních zamyšlení a krátkých příběhů Ladislava Heryána dává opět jiným způsobem nahlédnout do jeho vnímání Boha, spirituality a křesťanství. Psané Heryánovým osobitým způsobem, zalidněné svéráznými postavami z jeho okolí, plné soucitu, vzhledu do potřeb současného člověka a naděje v to, že nad vším stojí Lásky. *Váz., 144 str., 199 Kč*

Caren Baruch-Feldman,
Rebecca Comizio

Tohle zvládnou!

Psychická odolnost pro děti

I ty asi občas čelíš stresu, máš z něčeho strach a zdá se ti, že nedokážeš to, co si přeješ. Také se možná někdy trápíš a tvoje obavy tě blokují, jako by ti házely klacky pod nohy a nedovolovaly ti dělat vše, co chceš nebo potřebuješ. Kniha plná her a aktivit ti pomůže získat odolnost. *Brož., 192 str., 369 Kč*

Diecézní centrum pro mládež

Rozhovor s Holubem Evženem

Na Diecézním centru pro mládež v Hradci Králové již nějakou dobu působí plyšový Holub Evžen, který společně s kolegy z DCM jezdí na akce, které pořádají. Jelikož začal být více a více oblíbeným maskotem, tak jsme se ho, jako správné celebrity, zeptali na pár otázek.

„ Máte nějakou rodinu?

Moje rodina je nespočetně velká. Všude, kam se podíváte, mám příbuzné. Ta moje nejbližší však není z tohoto světa.

„ Jak jste se dostal na DCM?

Minulí kolegové DCM každý den pozorovali z okna kanceláře holubí život a bylo jim smutno, že nemají mezi sebou žádného člena z holubího světa, a tak si koupili mě. Nějaký čas jsem pozoroval jejich práci z povzdálí. Postupem času mě začali brát na různé akce. Až z toho vzešlo, že si mě mládež velmi oblíbila, a tak jsem se stal jejich maskotem.

„ Jací jsou kolegové na DCM?

Jako maskot vidím, že je jejich práce velmi pestrá, náročná, a tak jsem rád, že jim můžu s plno věcmi píchnout. Aktuálně na DCM působí Klárka, Joska, Verča, Lucka, Jindra a o. Tomáš. Jsou to milí a přátelští lidé, kteří se nebojí žádné výzvy a vše vykonávají s láskou a radostí.

„ Proč jste si zrovna vybral královéhradeckou diecézi?

Mám to tu rád. Žijí tu skvělí lidé, kteří jsou nadšení pro dobré věci. Jejich každodenní nasazení pro život mě nabíjí optimismem a radostí a to je moc důležité pro nás všechny. Tež miluji hory. Na Sněžku jsem si zalétl již několikrát. Panečku, ten výhled je přímo boží! Odpočinek trávím většinou v nížinách okolo Hradce Králové. Přes léto tam sluníčko pěkně pálí. To mám rád.

„ Máte nějakou spojitost s biskupem Tomášem Holubem?

Nikoliv, podobnost s mým jménem je čistě náhodná.

„ Jakou roli plníte na DCM?

Na DCM strkám prsty do všeho a všude musím být. Jsem tu taková opora pro všechny. Moc si to užívám. Kolegové mě rádi využívají jako pomůcku na různých setkáních a při různých programech. Např. když chtějí, aby mluvil pouze jeden ve skupince, tak mluví pouze ten, kdo má holuba. Postupně si mě všichni předávají. A funguje to. Mluví vždy jen jeden člověk a nepřekřikujeme se.

„ Jak dlouho se zdržíte na DCM?

Na DCM vidím spoustu práce, tudíž myslím, že dlouho. Vše ale bude záležet na Božích plánech, proto nedokážu říct přesný čas. Jsem zde však nadšený, tak doufám, že se tu ještě zdržím.

„ Kde vás můžeme potkat?

V podstatě kdekoliv. S kolegy jezdíme nejčastěji na DCŽM Vesmír, kde pravidelně vytváříme programy pro mládež, jako jsou animátorské kurzy, setkání pro vikariátní kaplany a zástupce, a další akce. Na národní úrovni mě můžete potkat zasedáních Sekce pro mládež.

Účastním se též celostátních a celosvětových setkání mládeže. Na delší cestu jsem se naposledy proletěl do Lisabonu na světové dny mládeže s papežem. To byla jízda! Mohlo by se proto říct, že mě potkáte všude tam, kde je mládež.

77 Jak jste si oblíbil mládež v královéhradecké diecézi?

Nejčastěji však trávím čas s mládeží královéhradecké diecéze. Diecézní centrum pro mládež, jak už z názvu vypovídá, se přímo podílí na pastorační mládeži. Jsem nadšený, že můžu poznávat ty úžasné lidičky v naší diecézi, jak jsou zapálení pro Pána Boha. Jsem moc vděčný za všechny společné chvíle, které spolu trávíme. Oblíbil jsem si je opravdu hodně.

77 Jak si myslíte, že si oni oblíbili vás?

Na tuhle otázku nedokážu poskytnout objektivní odpověď. Zeptejte se především jich. Avšak z reakcí, které dostávám, se domnívám, že mě mají rádi tak, jako já je. A já je naprosto zbožňuji. S některými se ale neznám osobně, a tak je možné, že ke mně nemají žádný vztah. Věřím, že pokud se někdy potkáme, staneme se blízkými přáteli. Na to se moc těším, proto mě neváhejte kdykoliv oslovit. Rád se s Vámi povídám, vrkúúú. ☺

77 Co chystáte do budoucna?

Mám v režii s kolegy z DCM a DCŽM spoustu skvělých akcí, na které bych Vás rád pozval. Především to jsou akce na Diecézním centru života mládeže Vesmír. O letních prázdninách nás čekají tematické týdny jako je taneční týden, offline týden, hudební týden, týden identity, sportovní týden. V srpnu od 12. do 17. 8. 2024 se uskuteční Celostátní setkání animátorů v Kroměříži.

77 Nad čím si aktuálně lámete hlavu?

Aktuálně si lámu hlavu nad tím, jak více přiblížit mladým Pána Ježíše. Jak je pozvat do společenství, kde se společně můžeme sdílet o víře, o životě, vzájemně se podporovat a kráčet na cestě za ním. Tíží mě, že v naší společnosti je plno

úžasných mladých, kteří ale z nějakého důvodu prozatím neobjevili krásu a radost ze života. Přál bych si, kdyby se mi je podařilo oslovit a přitáhnout blíž k Ježíši.

77 Máte na svědomí i synodu mládeže v naší diecézi?

Musím být u všeho, tudíž i na této aktivitě spolupracuji. Nejprve však chci vyzdvihnout P. Prokopa Brože, který je takový otec naší synody, plně se jí věnuje a vytváří prostor pro fungování. Postupně jak synoda probíhá, tak se ke mně dostávají různé zkušenosti a nejsou vůbec špatné! Mám radost, že synoda pomáhá mladým společně se sdílet o jejich životech, o těch radostnějších ale i o těch bolestnějších věcech. Vidím v tom velký smysl, že nemusíme nést tíhu našich životů sami, ale můžeme se vzájemně podporovat a obohacovat. To je velká pomoc v dnešní době.

77 Poznávají vás lidé na ulici?

Často se stane, že si lidé myslí, že jsem úplně obyčejný holub a trochu se vylekají. Jakmile ale zjistí, že jsem plyšový, rozradostní se a ptají se na můj příběh. Vzpomínám si, jak jsme šli jednou s kolegy z DCM do muzea a paní na pokladně se tak vylekala, až málem utekla. Avšak když zjistila, že jsem zcela neškodný, moc pěkně jsme si popovídali.

Děkujeme za milý rozhovor a přejeme plno nadšení do služby mládeži královéhradecké diecéze.

Jindřich Řezníček)

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Jennifer Ackermann

Genialita ptáků

Nedávné výzkumy dokládají, že ptáci používají mozek, který se výkonností rovná mozku primátů, a v některých ohledech dokonce i člověka. Ptačí mozky mají odlišnou stavbu než mozky savců, ve své funkci si s nimi ale nezadají. Ptáci si prostě našli vlastní cestu, jak používat hlavu. *Váz., 352 str., 398 Kč*

Peter Wohlleben

Naše divoké dědictví

Není snad člověk korunou stvoření, nejdokonaleji vyvinutou bytostí na této planetě? Jak je možné, že navzdory svému poznání ničíme Zemi, a tím i základní podmínky pro vlastní život? Autor přináší překvapivé i poučné odpovědi a ukazuje, že pro nás platí stejná pravidla hry jako pro všechny ostatní živé tvory, totiž že podléháme nadvládě instinktů. Je ale v naší moci svůj osud zvrátit. *Váz., 256 str., 319 Kč*

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulínky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Matka Elvíra

Příběh Komunity Cenacolo

Známa řeholnice matka Elvíra (1937–2023) zažila něco jako Matka Tereza z Kalkaty – „povolání v povolání“. V roce 1983 otevřela v italském Saluzzu první dům, v němž mladí lidé z celé Itálie nacházeli útočiště a uzdravení. Časem vznikl další dům komunity v Medžugorji, odkud se její dílo záhy rozrostlo do mezinárodních rozměrů. *Brož., 152 str., 249 Kč*

Sophie de Mullenheim

Poprvé u Ježíšova stolu

Dárková publikace k prvnímu
svatému přijímání

Stručně a přehledně shrnuje mešní liturgii a svátost smíření. Je doplněna malými katechezemi a svědectvími ze života svatých (Tarsicius, Terezie z Lisieux...). Obsahuje základní modlitby a další modlitební a biblické texty. V knížce je prostor pro vlepění fotografie, dopisání jmén komotřů a další. *Váz., 64 str., 165 Kč*

Katechetické a pedagogické centrum

Biblická dramatika v katechezích

Jaké to je stát se na chvíli Josefem a přemýšlet o svých rozhodnutích? Nebo být obyvateli u bran Jericha a dělat si názor na toho slepého žebráka Bartimaia. Či si na rozhovoru Petra a Ježíše zažít pocity lítosti a odpuštění. Zeptat se na to můžete děti, kteří prochází našimi katechezemi, či programy ve školách, kde se vše výše zmíněné děje.

Už několik let využíváme na našem katechetickém a pedagogickém centru metody, které pracují se zkušeností, jež jsou založeny na prozkoumávání, poznávání a chápání mezilidských vztahů, situací a vnitřního života lidí. Jedná se o metody dramatické výchovy, které vychází z principů a postupů dramatu a divadla, přičemž jejich cílem je nejen učení umělecké, ale především sociálně-osobnostní. Jedná se tak o schopnost vcítit se do druhého, pochopit jeho pocity a motivy jednání, rozvíjet schopnost empatie a také vlastní sebepoznání. Tento typ práce podporuje také komunikační schopnosti a kritické myšlení, které děti vede k umění s respektem k druhým vyjádřit svůj vlastní názor a přijmout názor někoho jiného. V neposlední řadě se u dětí prohlubuje také obrazotvornost a tvořivost.

Velmi efektivně lze tyto metody využít v tzv. biblické dramatice při práci s biblickým textem. Můžeme jej prozkoumávat pomocí hry v roli, skrze hledání motivů a pocitů postav a také skrze prožitky, který zažijeme společně s postavami v klíčových okamžicích příběhu.

Jak je vidět ve využití principů dramatické výchovy není cílem divadelní představení, ale proces, kterým všichni společně procházíme a zažíváme zkušenosti, které můžeme vztáhnout na náš skutečný život a hledat v něm paralely s našimi osobními životními příběhy.

Pokud pracujete s dětmi a chtěli byste poznat metody této práce, budeme rádi, pokud se nám ozvete na náš e-mail kpc@bihk.cz. Můžeme se domluvit na realizaci semináře ve vaší farnosti či škole, který vám tyto metody představí a prakticky ukáže jejich využití.

Některé metodiky, které jsou založeny na biblické dramatice, naleznete na stránkách katechetického a pedagogického centra na adrese www.bihk.cz.

Markéta Rumpíková)

(V biblické dramatice můžeme prozkoumávat biblický text pomocí hry v roli, skrze prožitky, který zažijeme společně s postavami; foto: Josef Polehňa, Člověk a víra

Kuchyně má být místem liturgie sdílení

Již delší dobu pozoruji v rodinách kolem mě trend, kdy se členové rodiny nesejdou pohromadě ani u nedělního oběda. Jídlo zkrátka někdo připraví a každý se pak nají, kdy chce a kde chce. Psychologové přitom soustavně zdůrazňují, a výzkumy to potvrzují, že **společné setkání rodiny u stolu** má obrovský význam. Především vytváří pocit jistoty, který děti cítí z toho, že jsou členy rodinné pospolitosti.

Dále společné stolování usnadňuje vzájemnou komunikaci a zvyšuje pravděpodobnost, že se děti svěří se svými problémy. V neposlední řadě společná rodinná jídla podporují zdravé stravovací návyky.

Jak je to tedy v křesťanských rodinách, nebo, jak by to mělo třeba vypadat, na to jsem se zeptal několika manželských párů a kněží žijících v naší diecézi a také prověřeného týmu, který se věnuje pastorační a doprovázení manželů – P. Stanislava Tomšička a manželů Táni a Libora Blažkových.

P. Stanislav: Najít si něco dobrého k snědku v lednici či ve spížiřně a vzít si připravený talíř s jídlem do svého pokoje k počítači – to bývá stále častějším obrazem mnoha domácností. Je to tak samozřejmé, že se nad tím mnozí už ani nepozastaví. A právě postní doba nás zve k zastavení se, k zamyšlení se i nad tím, zda má společné stolování v životě křesťana nějaký smysl a význam.

Táňa: Pojďme proto společně vstoupit do kuchyně. Kuchyň by se vzletně dala nazvat srdcem našich domovů. Je to místo, kde se odehrává mnohé dění našeho života. Bez nadsázky můžeme říci, že touto místností prochází všechno. Zde sdílíme, nejen to, co se děje uvnitř naší rodiny, ale také to, co každý z nás prožije mimo dům

a přinese ke stolu. Kuchyň a jídelna jsou místy, kde s námi Ježíš chce slavit liturgii sdílení.

Libor: V naší kuchyni je také kříž a obrázky Ježíše a Marie. Je úžasnou posilou, když se můžeme zahledět na jejich odhalená srdce, na jejich lásku, kterou nás zahrnují. Spočinout na nich pohledem ve chvílích radostí a také ve chvílích těžkostí, když se rozhovor u stolu stočí k náročnému tématu.

P. Stanislav: Nejdůležitější věcí je stůl, kde má Ježíš také své místo, aby byl ve

společenství s námi. Na tomto stole jsou servírovány pokrmy, které rodina připraví – každý podle svých možností. Modlíme se, aby nám Ježíš požehnal naše jídlo.

V této souvislosti bych vám chtěl nabídnout koncept: Ježíš posvěcuje to, co najde. On nepožehná tomu, co není.

Chceme Ježíše pozvat k našemu prostřeňmu stolu, aby byl zde s námi. O co ho zde žádáme? A o co máme žádat? O to, abychom mohli společně zakoušet radosti a těžkosti života, společenství. Učíme se sdílet v malých věcech.

Táňa: Ano, sdílet se s vědomím přítomnosti Ježíše přináší lásku do našeho rodinného společenství. Stále se učím odolávat pokušení poskytovat hned rady, když se otevírají jednotlivá témata. Naslouchání je někdy náročnou službou druhému. A také není šťastné ze strany rodičů otevírat při jídle témata, která jsou vlastně výtkou vůči některým z dětí.

Libor: Ve své podstatě je jídelna místem, kde se vychovávají děti. A máme se ptát: „Co od nás žádá Ježíš? Co chce u nás ochutnat, zakoušet?“ Je to láska, která je mezi námi. Tímto se Ježíš živí. Tu posvěcuje. Pak bude Jeho přítomnost pro nás opravdu požehnaním.

P. Stanislav: Ježíš s námi chce slavit opravdovou liturgii sdílení. To znamená zejména učit se nahlížet na druhé Jeho pohledem. To znamená také nepodsouvat druhému úmysly, které vytvoří náš rozum. Umět přijmout a ohodnotit to krásné. A navíc mít na paměti, že opravdová víra se projevuje skutky. Kuchyň je často tělocvičnou služby, kde jsou všichni zapojeni: příprava jídla, prostírání stolu, naslouchání druhým.

Libor: Kdo si zažil být občas na cestách a byl ubytován v hotelových pokojích, zná ten pocit, že se necítí jako doma. Chybí tam totiž kuchyň. Je to místo, kterému chybí srdce, identita. Kuchyň je místo, kde se večer a o víkendech setkáváme, zde si nasloucháme, vypravujeme, kde se usmíváme, kde diskutujeme, je to místo, kde se sdílí pokrm a život.

Táňa: Kuchyň je vlastně také takovým místem prvního přijetí našich návštěv, kmotřenců, kamarádů našich dětí. Občas někteří přichází neočekávaně a je pro nás naprostou samozřejmostí přivzvat je ke stolu. Párkrát jsme udělali obohacující zkušenost i s přijetím bezdomovce ke společnému stolu. Každá návštěva je velkým obohacením. Když někoho pozveme na jídlo, zveme ho do našeho

soukromí, do místa, kde prožíváme naše dny – a s těmi, kdo přichází, sdílíme to, co prožíváme. Ježíšova slova „*poznají vás po lásce*“ se velmi dobře uvidí u stolu, protože tady odhalujeme, jaká rodina opravdu je. Zdali je to společenství naplněné porozuměním a láskou, nebo skupina lidí, kteří ačkoliv žijí pohromadě, neumí se vzájemně darovat.

P. Stanislav: První učedníci dávali dohromady svůj majetek a nebylo mezi nimi rozdělení, nikdo si nezáviděl a přinášel to, co měl. Takto nás Ježíš zve, abychom budovali jeho tělo, to je církev. Skrže snubní a rodinnou lásku (Skrže metodu

snubní a rodinnou) je každý schopen něčím přispět, a zároveň každý se snaží dát to nejlepší ze sebe. Dítě, které se odmalíčka neučí sdílet, se v dospělosti pravděpodobně stane egoistou neschopným se dělit. Je taky pravda, že dítě se učí, když se dívá na rodiče, jak si sdílejí každou věc, jak spolu tráví čas, jak dělají jednotlivé domácí práce, všechno co patří naší každodennosti.

Táňa a Libor: Sdílet se v životě manželů a rodiny neznamená uzavírat své city a prožitky sobecky jen pro sebe. Tím že jsme uzavřeli manželství, svěřili jsme svůj život do rukou své manželky/manžela. A druhý udělal to samé. Nemůžeme mu tento život vzít z rukou. Ježíš nás žádá, abychom si byli vědomi, že od chvíle sňatku nám Ježíš sám svěřil jednoho druhému.

Když darujeme něco ze sebe druhému, tím něco darujeme i sami sobě. Když darujeme sami sebe, neubereme sobě, ale naopak objevujeme celý obraz rodiny tak, jak ji zamýšlel Stvořitel. Společné večere a víkendové obědy jsou speciálním místem služby, protože příprava jídla a vzájemný zájem o druhého je praktickou ukázkou, jak se darujeme.

Připravil Pavel J. Sršeň)

Domácí stůl je církví považován za jeden ze tří oltářů

Prvním je **eucharistický stůl**. Aby děti porozuměly významu společenství u eucharistického stolu, potřebují se učit prožívat společenství u rodinného stolu.

Druhým je **manželská postel**, kde manželé prožívají bezvýhradné darování se jeden druhému. Pravdivé zodpovědné prožívání jejich lásky bez zatížení antikoncepcí a dalšími bariérami se pak odráží v pravdivosti a hloubce jejich vztahu a života víry. Tato pravdivost života víry má pak velký vliv na schopnost předávat víru svým vlastním dětem.

Třetím je **naš stůl**, kde se rodina schází k jídlu, učí se sdílet a chválit Pána za jeho dary.

Jídelní stůl má být stolem domácí církve. Připomíná nám, že se musíme učit dělit a dávat nejen ve vlastní rodině: náš stůl musí být sdílen s ostatními bratry a sestrami. U stolu v našem domově prožíváme to, k čemu jsme povoláni, se všemi našimi bratry a sestrami, a pokaždé, když se k nám někdo připojí u stolu, můžeme prožívat velkou rodinu, a tak dát našim dětem nahlédnout za zdi domova a zasáhnout do rodiny Božích dětí.

Naše výživa je důležitým základem, ale jídlo není jedinou potravou, kterou potřebujeme k životu. Kromě těla nás tvoří také psychika a duše, takže musíme žít všechny tyto tři složky, a to se pro nás může stát liturgickým úkonem, protože, vzpomeňme si, že Ježíš je vždy přítomen v našich domovech a nezanedbává žádný aspekt našeho života a našeho každodenního života.

Tělo, psychika a duše

1. Tělo je svěřeno do naší péče, a proto se máme snažit o sebe pečovat i prostřednictvím jídla.

Anketa: Sejdete se všichni u jednoho stolu?

Můžeme si vzít příklad z jižních národů

V naší rodině stolujeme společně v neděli u oběda a potom při různých slavnostních příležitostech. Čekat s jídlem na dospívající ve všední den, asi bych umřel hladý. Myslím, že každá rodina s tím bojuje, jak se dá. Pro nastolení určité kultivovanosti vztahů v rodině, umění si naslouchat, vést dialog, je společné stolování rodiny velice důležité. Máme vzor u jižních národů, kde večerí delší dobu a mají vhodnou příležitost ke vzájemnému sdílení, a dá se tím také spojit příjemné s užitečným – probrat různé věci, plány, radosti, starosti... Jako nepřítelé společného stolování vidíme rušení hrající televizí, či používání telefonů, internetu apod.

Helena a Jiří Dolečkovi

Je škoda nebýt spolu a nesdílet se spolu

Abychom byli všichni u stolu, tak to se nám daří jen o víkendu (děti vysokoškolačci) a zároveň pokud někdo není na nějaké křesťanské či sportovní či pracovní akci. Ale je to pro nás prioritou. V týdnu

také spolu večeríme. Mimo těch, kteří zrovna mají někde kroužek. Myslíme si, že to je škoda nebýt spolu a nekomunikovat spolu... nesdílet spolu... Ono je ale jednodušší starat se sám o sebe, o druhého se nezajímat. Mít mobil, PC apod., dělat si, co chci, kdy chci. A to včetně jídla. Myslíme si, že ve funkčních rodinách se snaží stolovat spolu, protože společné stolování je důležité! Být spolu, sdílet, mluvit spolu, vědět čím, ten druhý žije, velice spojuje. Víme, kde jsme přijímání, kde je naše místo, kde chybíme, když tam nejsme. Nemluvě o společenství, které se u stolu vytváří, pohostinnost, prostor pro dalšího strávníka a v neposlední řadě prostor, kde s námi je Pán – u jednoho stolu, samozřejmě když ho tam zveme.

Markéta a Ladislav Juzovi

Je pro nás důležitý náš zájem jeden o druhého

Ve všední dny to téměř zvládneme každý den o večeri. O víkendech téměř při každém jídle. Víme o rodinách, které se neschází ke společnému stolování, ale ty nejsou z křesťanského prostředí. Je to škoda, že se ochuzují o sociální vazby a komunikaci mezi všemi členy rodiny.

Více pozorují pak důsledky tohoto chování. Přináší to většinou nezáměr o rodinu, rozdílné zájmy, nebo i prostě pracovní povinnosti. V takových rodinách jde pak o stravování buď v různých bufetech, restauracích či kdy kdo přijde, tak si doma něco dá. Pro nás je však společné stolování důležité bez ohledu na to, jaké jsou trendy doby. Prostě je pro nás důležitý náš zájem jeden o druhého.

Marie a Lukáš Kovářovi

Bez společného stolování by došlo k odcizení

Usilujeme o společné stolování každý den. Ve všední den se sejdeme ke společné večeri, o víkendech společně stolujeme třikrát. Známe rodiny, kterým se společné stolování nedaří každý den, ale snaží se, aby se alespoň o víkendu setkali a popovídali si. Při společném jídle dochází ke vzájemnému sdílení, které nás stmeluje a díky tomu se vytvářejí hluboké vztahy. Pokud by se společné stolování vytratilo, došlo by k odcizení a rozhovory by se zúžily na provozní záležitosti a tím by rodina přišla o svoji základní funkci a tou je vzájemná láska. Lásku si vyjadřujeme i tím, že věnujeme druhému čas. Pokud

2. Psychika ovlivňuje především naše vztahy. U stolu se máme snažit porozumět chování členů rodiny, pochopit, proč se chovají určitým způsobem, a budeme se snažit zhodnotit i své vlastní chování, aniž bychom považovali za samozřejmé, že to, co děláme a jak to děláme, je správné.

3. Musíme také žít svou duší, a tím i svůj vztah s Ježíšem: když připravujeme stůl, položme na něj malé znamení, které nám bude připomínat Jeho přítomnost mezi námi; když přinášíme pokrm, prosíme Pána, aby ho přinášel s námi; když rozmlouváme u stolu, prosíme Ježíše, aby nám dal svá slova.

P. Stanislav Tomšíček

chceme vytvářet vztahy stojí to úsilí. Je někdy velmi obtížné, aby se rodina sešla. Děti mají různé aktivity, my rodiče jsme unavení a zahlceni prací, a zdá se, jakoby děti neměly o společné jídlo zájem. Proto rodiče na společné stolování rezignují. Domnívám se, že stmelovat rodinu je výsadou nás matek, dá to někdy náma- hu, ale patří to k našemu poslání. Vše také záleží na tom, co je pro nás prioritou. Pokud něco považuji za důležité, upřednostním to.

Anna a Karel Maříkovi

Nechodit se najíst do kuchyně jako do bufetu

Rodiny, které se ani o víkendech u stolu nesejdou, jistě jsou. Ideál to samozřejmě není, ale je to někdy pro rodiny organizačně těžké, neboť jsou různé akce pro jednotlivé členy rodiny, kterých se účastní a mohou být pro ně velmi prospěšné. Určitě by nebylo zdravé, aby se rodina stala skleníkem a dogmatem to, že musí být všichni každou neděli či víkend společně u stolu. Jiné společenství, jiná víkendová skupina je zvlášť důležitá pro dospívající děti. Pokud se to neděje každý víkend, tak je to v pořádku a v konečném důsledku pro rozvoj rodiny zdravé. Něco jiného je samozřejmě to, že členové rodiny doma jsou, ale stejně se u společného stolu nesejdou a chodí se najíst do kuchyně jako do bufetu, jak se jim to hodí, neboť žijí zcela individualisticky. Je to projev již tak odtazitých vztahů a u stolu by si lidé stejně neměli co říct. Společné stolování je jedním z prostředků stmelování rodiny, ale je třeba se společně setkávat i jinak, hledat cesty a způsoby, vycházet vstříc a být tvůrčí – společné výlety, kultura, sport, cukrárna, práce...

P. Jiří Caha

Chce to úsilí, ale nakonec všichni sklízíme plody

V pracovním týdnu společně zpravidla večeříme, o víkendu i obědváme. Mezi našimi přáteli, kde i na toto téma dojde ke sdílení, asi o nikom nevíme. Ale tušíme, že bohužel ve společnosti může být tento jev častý. Taková představa je velmi smutná. Při společném stolování je prostor se vidět, popovídat. Pokud se rodina neschází ke společné modlitbě, pak se asi nesejde vůbec. Jsme velká rodina. Šest synů u jednoho stolu občas znamená pořádný hluk. Je náročné mít uvařeno včas, svolat se, přerušit činnost a usednout ke stolu, vydržet a napomínat ratoles- ti. To vše vyžaduje úsilí, za které nakonec všichni sklízíme plody. Naše vztahy a sounáležitost se posilují, často je takové sesednutí doprovázeno zajímavými diskuzemi a obohacujícími historkami ze života. Pokud si manželé nestanoví společné stolování jako prioritu a důsledně ji nedodrží, lehce se vytratí. Ideál? - každý má svou židli u stolu, zahájení modlitbou, začne se jíst, až když usedne ke stolu i maminka, co všem naservírovala. Podmínkou je šířit příjemnou atmosféru, negativní komentáře zde nemají své místo. Na závěr se sluší poděkovat za dobrý oběd, každý si odnese svůj talíř do dřezu, vytáhne se zákusek a vyhlásí polední siesta! Když se takový nedělní oběd vydaří, všichni z toho dlouho žijeme.

Jana a Karel Rykrovi

Ve všední den to není lehké sejt se spolu

Za sebe vnímám, že lidé věřící se alespoň v neděli sejdou společně. Ve všední dny to není možné, protože jsou všichni rozlitaní, kroužky apod. Jeden z rodičů pracuje na směny. Záleží také, z jaké rodiny je manžel, manželka a jak to tam chodilo apod. Ve všední den to dnes není lehké. Snáze to možná jde s malými dětmi. Větší se začnou cukat... Možná vliv měla i nedávna doba covidová. Někde se ve všední den jí na etapy, aby ti, kdo přijdou dřív, nemuseli dlouho čekat na ty, kteří přijdou až po sedmé, kdy je potřeba ty menší děti už ukládat. Někdy se stihnou společně

nasnídat... Neděle a svátky – to má cenu. Víím, že někde v sobotu společně snídají a že si to užívají. Záleží jistě na okolnostech, velikosti dětí a schopnosti ostatních se podílet na přípravě.

P. Josef Roušar

Je důležité pro budování vztahů v rodinách

S ohledem na to, že jsme zatím všichni doma – manželka na mateřské dovolené, manžel převážně doma na home office a děti ještě také doma, tak se po většinu dnů v týdnu scházíme společně na snídání, oběd i večeři, někdy i na svačinu. Ve většině rodin, se kterými se známe, se ke společnému stolování schází. Zažili jsme situaci na jedné návštěvě, kde se menším dětem dalo jídlo a posadily se na gauč k notebooku, my jsme jako návštěva dostali jídlo u stolu a náš hostitel jedl později sám. Přišlo nám to smutné, celkově bylo v rodině cítit napětí a nedostatek harmonie. Manželé se nesnažili o prohlubování vzájemného vztahu, žili spíše jen vedle sebe než spolu. Ale to se těžko hodnotí, protože pokud někam přijdeme na návštěvu, tak to obvykle není ukázka běžného fungování rodiny. Určitě je důležité společné stolování, navzájem se tím učíme přizpůsobovat, abychom se dokázali všichni sejt. Společné stolování je také místem pro komunikaci. Je to důležitý prvek pro budování vztahů v rodinách.

Marta a Rostislav Vašíčkovi

Nestačí mít jen „společnou ledničku“

Já naštěstí mnoho rodin, které společně stolování nepraktikují, neznám. Ale víím, že někdo to tak doma má. Jsem přesvědčený, že to není dobré. Ale chápu, že v některých případech není jiné řešení, když se jednotliví členové rodiny nejsou schopni spolu ani bavit natož sdílet společný stůl. Někdy to způsobuje velká pracovní vytíženost, život na směny, workoholismus, studijní vytížení či mnoho mimoškolních aktivit u dětí. Jindy zde hrají roli rozpadlé rodiny, špatné či žádné návyky v této oblasti nebo zranění ve vztazích. Poslední dobou je na vině závislost na

sociálních sítích, internetu, chytrých telefonů či virtuálním světě. Nemalý vliv má také to, jestli je rodina věřící a zda členové domácnosti jsou schopni se spolu u stolu modlit. Víme o rodinách, které se u společného stolu sejdou a modlí se jen jednou za rok na Vánoce. Jedna rodina se rozpadla i kvůli tomu, že „zbožný“ otec vynucoval společnou modlitbu násilím a křikem. Někde využívá otec svoji místnost a matka jinou – nerozumí si a proto žijí a jedí odděleně, i když mají stejnou ledničku. Jakmile je k dispozici wifi nebo neomezená data, hrozí nebezpečí postupné izolace členů domácnosti, kterou nahrazuje „virtuální stůl“ směřující k postupnému rodinnému „vyhladovění“. Řekl bych: Ukaž mi, jak stoluješ, a já ti řeknu, kdo jsi! Náš Pán naučil apoštoly u společného stolu mnoho důležitého. Když rodina stoluje a modlí se pohromadě, drží pohromadě. Jinak se totiž rodinné vztahy těžko uměle lepí dohromady. Nepomůže zde ani plazmová obrazovka přes celou stěnu. Je úžasné, že nás moudrý Bůh stvořil tak, abychom potřebovali několikrát denně jíst. U společného stolu se můžeme mnoho naučit – ohleduplnosti či štědrosti, modlitbě, vděčnosti, lásku, službě či ochotě se dělit. Společný stůl může přinést i řešení problémů a chuť do rodinných vztahů.

P. Jiří Šlégr

Kde se rodina sejde, když ani u stolu ne?

Bohužel takové rodiny, kde se nestoluje společně znám, i když jich není mnoho. Myslím si, že je to velká chyba a škoda. Pokud se rodina neschází ani k tak základní činnosti jako je jídlo, kdy od nich můžeme čekat, že se sejdou? Společné stolování je totiž jedním z čím dále tím více vzácných momentů, kdy se rodina může být alespoň ochotná scházet a hovořit o tom, co se děje. A obzvláště o víkendy by to nemuselo být až tak obtížné si čas vyhradit. Domnívám se, že je to v první řadě způsobeno velkou řadou zájmů jednotlivých členů rodiny, což vede potom k tomu, že se jenom obtížně hledá čas ke společnému stolování. Druhým důvodem pak může být i to, že si členové nejsou ochotní vyhradit čas,

vyjít si vzájemně vstříc, aby se mohli společně být třeba na nedlouhý čas setkat u stolu. Známe rodiny, které se scházejí každý den, nebo alespoň velmi často většinou k večeři, kde si společně popovídají o tom, co prožili. Mnohem častější je, domnívám se, je však to, že přes týden to není reálně možné, a tak společně stolují alespoň o víkendy, případně bývá velmi často kladen velký důraz na nedělní oběd či večeři. Někde se také stává, že je pozvání ke stolu, ale není především kvůli věku dětí striktně vyžadováno, aby u stolu seděli nebo aby stolu seděly o mnoho delší dobu, než co trvá samotná konzumace stravy. A jak to celé probíhá? Může se začínat již samotným chystáním na stůl (talíře, příbory, přinášení jídla, zajištění dostatku židlí), po přípravě následuje modlitba a samotné jídlo. Někde bývá zvykem, že obsluhuje někdo jiný, než kdo jídlo připravil. Společná část se může uzavřít krátkou modlitbou (spíše zřídka) a potom se ještě může zůstat sedět a povídat o různých věcech například i při mytí nádobí.

P. Prokop Tobek

Smysl společného stolování se vytrácí

V obecné rovině vnímáme, že se smysl společného stolování ve společnosti vytrácí. My denně společně alespoň večeříme, během víkendů pak společně prožíváme všechna jídla. Společné stolování vnímáme jako příležitost ke každodennímu prožívání společenství. Jídlo nevnímáme jen jako zdroj živin ale jako společenskou událost, kdy můžeme sdílet každodenní starosti, radosti, nebo jen tak spolu být. Je to čas sounáležitosti.

Eliška a Ondřej Žákovi

Je to možnost sdílet radosti i strasti

Obvykle se společně u jídla sejdeme každý den. Někdy si však k jídlu pustíme nějaký seriál. Ve svém okolí nemáme žádnou rodinu, která by se nesešla alespoň v neděli. Někomu možná nepřipadá společné stolování důležité a nevidí v něm smysl. Může ukazovat to ale ukazovat na nesoulad a špatné vztahy v rámci rodiny.

Většina rodin v našem okolí se u stolu potkáva opravdu pouze o víkendy, protože přes týden na to není čas. Některé se však scházejí i každý den, například na společnou večeři. Považujeme to za důležitou součást života rodiny. Je to společně strávený čas a možnost se sdílet, co kdo v daný den (týden) prožil, o radostech i strastech.

Lukáš a Peťa Večeřovi

U společného stolu někdo může scházet

Snažíme se se sejít každý den. Při osmi osobách je to složité, ale většinou to vyjde denně. Snažíme se taky minimálně jednou týdně zajít na kafe, jen jako manželé. Manželský vztah je základním kamenem rodiny, a pokud nestojí pevně, společné stolování to samo o sobě nespraví. Oba pracujeme s lidmi, co mají potíže, ať už fyzické nebo psychické. Člověk, který je zraněný, někdy vyhledává ústraní, a tak u společného stolu někomu někdo může scházet. Známe takové rodiny a snažíme se být pro ně posilou. Společný rodinný a partnerský život je otázkou priorit. Je to trochu výzva i trochu zápas, nejraději máme ty chvíle, kdy je to procházka růžovou zahradou. Za tyto chvíle jsme Bohu a sobě navzájem ze srdce vděční. Rodiny to mají těžké. Od společného stolu je odvádí přivýdělnky, vzdělávání, doprovázení dětí na sporty, péče o další rodinné příslušníky. Společný rodinný život je otázkou priorit. Je to boj. Stolování a jakákoliv fyzická blízkost je v rodině moc důležitá. Přes počítač lze leccos, ale nepohladíte, nepolíbíte, neobejmete. No a my sebe a své děti chceme líbat, hladit a objímat.

Kateřina a Pavel Šimonovi

O biblických podobenstvích (8)

Podobenství o ztracených IV.:

Milující otec a jeho dva ztracení synové: starší syn

Čteme-li Ježíšovo podobenství O milujícím otci a jeho dvou ztracených synech (známé též jako O marnotratném synu), lehce se stane, že se zaměříme jenom na mladšího syna, který se v cizině obrátil a vrací se domů. Postoj staršího syna, který se bouří vůči otcovu milosrdenství, však ukazuje, že i on sám je ztracený, i když jiným způsobem, a potřebuje znovu zakusit otcovu otevřenou náruč.

Úvod do podobenství

Druhá část podobenství, která se zaměřuje na staršího syna (Lk 15,25-32), plynuce navazuje na situaci radosti a veselí nad návratem mladšího syna. Ježíšova slova ukazují všem, kteří jej poslouchají, jak „spravedlivým“, tak i hříšníkům, že návrat k Otci potřebuje každý člověk. Je to však Bůh, kdo vychází vstříc

hříšníkovi, tj. každému jednomu člověku, aby jej uvedl do radosti odpuštění a přijetí.

Starší syn se vrací z pole

„Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: ‚Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.‘“

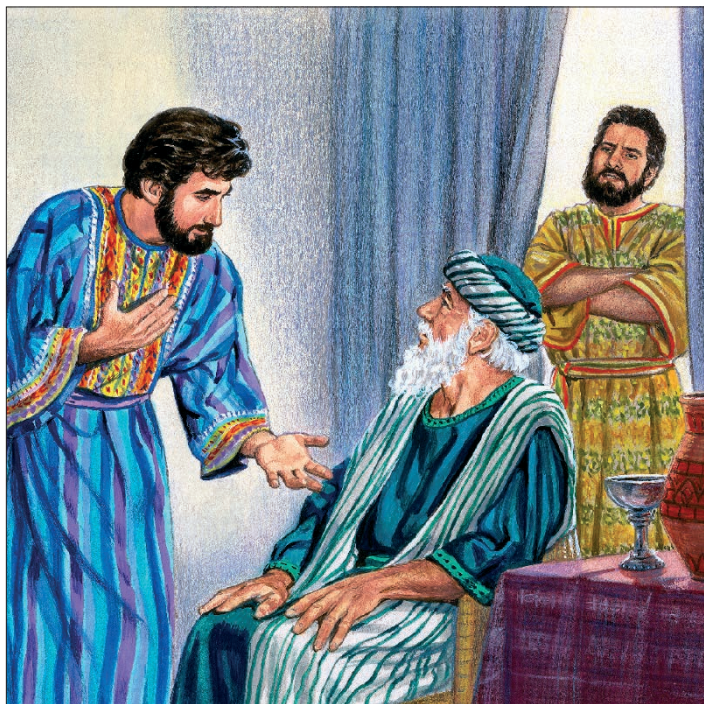
Návrat mladšího syna vyvolal v otci takovou radost, že nechal vystrojit velikou hostinu s hudbou i tancem. Mezitím starší syn pracuje na poli a když svou práci dokončí, vrací se domů. Fakt, že se vpytává služebníka na hudbu a tanec, které slyšel, značí, že podobná oslava byla něčím

nezvyklým, a to i navzdory tomu, že jeho otec byl bohatý. Chápe, že se děje něco výjimečné, ale zatím neví co. Zajímavostí je, že starší syn tyto věci zjišťuje jakoby na dálku – vpytává se, aniž by vešel do domu.

Odpověď služebníka je prostá – jedná se o oslavu toho, že mladší syn se vrátil domů zdravý, což jenom zvětšilo otcovu radost. Mrtvý ožil, ztracený se našel (srov. Lk 15,24) a navíc se vrátil domů bez újmy na zdraví.

Hněv staršího syna

„Tu se starší syn rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otci odpověděl: ‚Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani

Starší syn tvrdí, že neporušil nikdy žádný otcův příkaz, ale tím, že odmítá vstoupit do domu jíst se svým bratrem a svým otcem...

...a proti otci se i bouří, porušuje zákony Boží a rozbíjí rodinu. Fyzicky je sice blízko otci, ale jeho srdce je daleko.

kůzle, abych se poveseil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!““

Otcova přívětivá reakce na návrat marnotratného bratra se u staršího syna neseťká s pochopením – právě naopak, rozhněvá se a odmítá vstoupit do domu. On, který má být po svém otci hlavou rodiny, dává jasně najevo svůj postoj nejenom vůči mladšímu bratrovi, ale také vůči otcovu milosrdenství, s kterým výsostně nesouhlasí. Tím, že setrvává venku, upadá do paradoxu: ten, který je doma se stává jakoby cizincem, zatímco ten, kdo se odcizil, je doma.

Otec znovu přebírá iniciativu, vychází z domu, opouští hostinu, což bylo považováno za ostudné, a jde vstříc svému synu (srov. Lk 15,20), tentokrát staršímu, a přesvědčuje ho, aby vešel dovnitř a společně s celou rodinou oslavili návrat jeho bratra. On však odmítá a srovnává své chování k otci s chováním mladšího syna. Svému otci vyčítá, že na rozdíl od svého bratra, mu vždy poctivě sloužil a plnil jeho příkazy, a otec mu nikdy nedal ani kůzle, a už vůbec ne tele, aby se pobavil s přáteli. Jedno vykrmené tele dokázalo nakrmit přibližně sto lidí, zatímco kůzle vystačilo přibližně pro deset. Starší syn tedy poukazuje na otcovu zdánlivou nespravedlnost a upřednostňování mladšího bratra. Jeho výtka je navíc podtržena způsobem, jak pohrdlivě označuje svého bratra: tenhle nebo tamten tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami – jako kdyby šlo o nějakého cizince, a ne o sourozence.

Starší syn sice tvrdí, že neporušil nikdy žádný otcův příkaz, ale tím, že odmítá vstoupit do domu jíst se svým bratrem a svým otcem a proti otci se i bouří, porušuje zákony Boží a rozbíjí rodinu. Fyzicky je sice blízko otci, ale jeho srdce je daleko. I když nikdy neopustil domov, srdcem se vzdálil od otce a ztratil se ve spárech pýchy, pocitu nadřazenosti a mravní dokonalosti a zatvrzelého srdce. Na rozdíl od svého mladšího bratra však ještě nedospěl k obrácení.

Otcova reakce

„Otec mu odpověděl: ‚Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.‘“

Otec odpovídá na stížnosti s láskou a mírností. Všechny urážky, kterými ho starší syn zasypal, ponechává bez komentáře a připomíná mu, že jeho místo v otcově přítomku je pevně ukotvené a nic a nikdo mu jej nemůže vzít. Může si být tedy jistý otcovou láskou, milosrdenstvím a přízní. Jediné však, co potřebuje starší syn pochopit je, že jeho láska není exkluzivní – tedy nikoho nevylučuje, ale přijímá ztraceného mladšího syna, kterého označuje slovy tvůj bratr, čímž staršímu synu připomíná, že oba bratři jsou součástí jedné rodiny, a raduje se z jeho nalezení. A stejným způsobem touží radovat se z návratu svého staršího syna.

Podobenství jakoby chybí konec – jaká byla reakce staršího syna? Někteří se domnívají, že by bylo vhodné doplnit jako závěr text, který by přineslo „šťastný konec“, kdy mladší syn vejde s otcem do domu a společně budou slavit. Ježíš však cíleně nechává konec otevřený. Každý posluchač se musí rozhodnout, jak zareaguje na otcovo milosrdenství a lásku.

Závěr

Starší syn je vskutku tragickou postavou. Myslí si, že jeho fyzická blízkost otci a fakt, že slouží v otcově domě a plní otcovy příkazy, z něj dělají lepšího a spravedlivějšího člověka, než je jeho mladší bratr, a tím mu zaručují větší otcovu přízeň. Pokud však jeho srdce zůstává zavřené a nepřístupné, pokud se nenaučí lásce a milosrdenství svého otce, zůstane ztracený a duchovně mrtvý. Jenom pokáním a návratem k otci, který mu jde vstříc, znovu ožije a bude nalezen tak, jako jeho marnotratný bratr. Stejně tak i každý z nás se každým hříchem vzdaluje od Boha. Všichni jsme ztracené ovce, mince a bratři, kteří potřebují pokání a odpuštění našeho milosrdného Nebeského Otce.

Matej Pinkas)

(Knižní tipy

Nakladatelství Garamon

Wonkova 432, 500 02 Hradec Králové
t. 495 217 101, www.garamon.cz/knihy
e-mail: garamon@garamon.cz

Zdeněk Srp

Královéhradecké biskupství v proměnách staletí

Kniha obsahuje podrobné medailonky všech královéhradeckých biskupů, údaje o jejich životě, působení v diecézi a významných činech. Kromě toho také stručně shrnuje i historii biskupství a diecéze a vývoj vztahů mezi biskupstvím a městem Hradcem Králové. *Brožovaná, 144 str., 100 Kč*

Václav Uhlíř

Varhany královéhradecké diecéze

Kniha přináší unikátní ucelený přehled všech varhan v diecézi (734 varhanních nástrojů a cca 150 harmonií), jejich popis a fotografie. Poukazuje na ohromné kulturní dědictví, které se dosud ukrývá na našich kůrech. Kromě toho obsahuje také historický přehled varhanářů, varhanářských podniků, dílen a rodů, působících na území diecéze. *Vázaná, 448 str., 799 Kč*

Pomoc dětem v misiích – děti pomáhají dětem

Papežské misijní dílo dětí (PMDD) se zaměřuje na podporu a rozvoj dětí v misiích, které často trpí nedostatkem jídla, zdravotní péče, jsou ohroženy násilím a je pro ně obtížně dostupné základní vzdělání. Pomoc je poskytována prostřednictvím jednotlivých projektů, připravených zodpovědnými institucemi každé podporované země a týkají se záchranu života, vzdělání i křesťanské formace.

Do projektů na záchranu života spadají nutriční programy pro chudobné a podvyživené děti, nákup léků a zajištění zdravotní péče, prevence, hygieny a léčby dětí postižených běžnými i závažnými nemocemi, jako je např. AIDS. Dále je v těchto programech zahrnuta péče o sirotky a děti žijící na ulici, kterým je poskytováno ubytování, křesťanská výchova a potřebná strava.

Další důležitou oblastí podpory dětí v misiích je vzdělávání. Pomoc je směřována sirotkům nebo chudým dětem, jejichž rodiče tvrdě pracují na plantážích nebo daleko od domova a nemohou dětem zajistit dostatečnou výchovu. Často je spojeno s ubytováním dětí. Kvalitní vzdělání a výchova umožní dětem stát se v budoucnu samostatnými občany.

PMDD je také organizací, která na celosvětové úrovni formuje děti k zájmu o misie, a to modlitbou, vzdělávacími aktivitami a finančně. Děti se tak stávají misionáři druhých v souladu s heslem **Děti pomáhají dětem**. Toto Dílo najdeme cca v 120 zemích světa a jeho specifikem je aktivní zapojení i dětí z chudých misijních zemí.

V rámci Papežského misijního díla děti působí **Misijní klubka** – skupinky

a společenství, kde děti pod vedením dospělých tvořivým způsobem podporují misie. Malí misionáři naplňují čtyři základní pilíře činnosti PMDD: **Modlitba, Oběť, Služba, Tvořivost**. K tomu, abyste misijně povyrostli, slouží další misijní aktivity: Misijní jarmark®, Misijní koláč®, Pohled pro misie® a Misijní štrůdlování®. Jejich výběr, četnost a provedení necháváme na Vás, protože sami nejlépe znáte své možnosti a prostředí, ve kterém žijete.

Projekty PMDD podporované z České republiky

Nyní financujeme 82 projektů ve 13 zemích a 27 diecézích na čtyřech kontinentech. Naše pomoc pomůže přes 160. tisícům dětí.

A které jsou to země? V Evropě Albánie, v Africe Keňa, Malawi, Tanzanie, Rwanda, Zambie, v Asii Bangladéš, Srí Lanka, Filipíny, Pákistán, Sýrie a v Oceánii Papua-Nová Guinea. Na co se projekty nejčastěji zaměřují? Je to zajištění léků a potravin nemocných dětem, strava a školní potřeby pro sirotky a chudé děti, podpora vzdělávání chudých dětí, výživový program pro děti, provoz speciální školy a školy pro postižené děti, stavba zařízení pro děti se zdravotním postižením, generátor elektřiny, solární systém pro školu pro hluchoslepé, formační, modlitební a katechetické materiály, péče o děti infikované nebo nemocné s AIDS, péče o děti z ulice, zajištění pitné vody, podpora pro křesťanské centrum ap.

V případě zájmu o založení **Misijního klubka** a konkrétní pomoci chudým dětem v misiích nás neváhejte kontaktovat. Rádi Vám se vším pomůžeme!

Kontakt: <https://www.missio.cz/kontakty/narodni-kancelar-pmdd/>

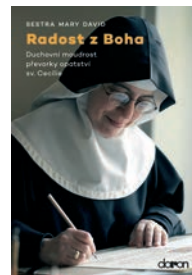
(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

sestra Mary David

Radost z Boha

V knize najdeme úvahy nad otázkami: Jak žít v osobním vztahu s Bohem, kterého nevidíme? Co si počít se svými emocemi? Kde čerpat radost a naději uprostřed zkoušek a nesnází? Jak zvládat život s lidmi, kteří nám nesedí? Co je smyslem utrpení, jak se dá „zžitkovat“, když ho nelze odstranit? Jak vůbec souvisí svoboda a vydanost, svoboda a láska schopná úplného sebedarování? *Brož., 196 str., 329 Kč*

Jacques Philippe

Štěstí, kde ho nečekáš

O blahoslavenstvích

„Z církve musí stále více vyzářovat duch blahoslavenství, má-li se kolem ní šířit vůně Kristova (srov. 2Kor 2,15). Duch svatý chce dnes mocně působit v tomto směru, i když to církvi otrásá. Každý křesťan by měl kolem sebe šířit vůni evangelia, pokoje, laskavosti, radosti a pokory.“ (z autorova úvodu)
Brož., 160 str., 249 Kč

missio.cz

Papežská misijní díla

www.missio.cz

Na Kropáče 30/1
500 03 Hradec Králové
IČO: 736340051

č. účtu: 72540444/2700

 +420 604 838 882

V mostu pomáhají dětem i rodinám po ztrátě blízkého

Mgr. Jakub Kozák a MUDr. Olga Brázdilová představují novou službu most v Poličce. V té podporují děti i jejich rodiny, které prochází ztrátou blízkého člověka.

?? Můžete nám krátce představit most svými slovy?

Olga Brázdilová (OB): Pro mě je most příležitost pro člověka, který se setkal se ztrátou svého blízkého. Vlivem různých současných nebo minulých událostí může potřebovat pomoc, aby i přesto dokázal žít dál život, který mu bude dávat – jako celek – smysl.

?? Nová služba most je tedy nejen pro děti, ale i pro dospělé?

Jakub Kozák (JK): Ano. I oni jsou vázání k dětem, o které se starají nebo s nimi žijí v domácnosti. A nabízíme naši službu i dospělým pečujícím, kteří se starají o někoho blízkého v rámci Domácího hospice sv. Michaela, i ti mohou využít podpory v čase truchlení.

?? Může k vám přijít člověk i po letech? Pomáháte i dětem, které už nejsou dětmi a zažily tragickou událost jako malí?

JK: Určitě. Pokud se stane ztráta blízkého člověka, zvláště pokud je to rodič, ať už je to v předškolním nebo mladším školním věku nebo v dospívání, tak pro nás se jedná vždy o zranitelnější období, než když je to ztráta, která proběhne v dospělém věku.

Máme možnosti, abychom dokázali ošetřit lidi, i když se na nás obrátí až jako dospělí.

? V nové službě most poličské Charity pomáhají terapeuti Mgr. Jakub Kozák a MUDr. Olga Brázdilová dětem, které přišly o blízkého člověka v rodině. Foto: archiv Oblastní charity Polička

?? Nacházíme se v prostorách mostu, kde jsou konzultovny, kanceláře, zahrada. Kromě útulného prostředí vidím na koberci podložku a upravený koutek. Jak s dětmi pracujete?

JK: Nevyhýbáme se ani tomu, že přijde dítě zralé na to, že sedí a povídá o svém životním příběhu. Ale počítáme převážně s tím, že když přijdou děti, tak jim nabídneme prostor jinak. Koutek je připravený tak, abychom mohli pracovat s různými materiály, s hmotou, která třeba barví, nebo s pískem. Nebo to může být i prosté vystřihování, skládání a lepení papíru do tvarů. Technik je celá řada.

Pro mě je podstatné se naladit na to, jaký způsob vyjadřování je pro dítě nejpřirozenější, nejkomfortnější. Pro některé bude

příjemné povídat o svém zážitku v přírodě a pomocí přírodních materiálů. Naopak budou i děti, které se potřebují schovat do domečku, vytvořit bunkr, ve kterém budeme rozvíjet příběh, co prožívá. Podobně je to v terapeutickém pískovišti. Dítě si může třeba přinést i svou oblíbenou knihu, komiksy, a tam budeme hledat příběh, který vypovídá o tom, co cítí.

OB: U dětí je významná moc příběhu. Důležité je navázat vztah, ve kterém bude mít dítě pocit bezpečí. Dá se to říct i naopak – v mostu vytváříme a chráníme bezpečný prostor, který umožní komunikaci s dětmi. Dítě potřebuje sdělit, co prožívá, co umí, pokud je mu dobře, potřebuje i objevovat. Tady v mostu se na rozdíl od škol nehodnotí,

neposuzuje, nesrovnává. Po prvotním seznámení může být pro dítě (i pro dospělého) snazší prožívat ztrátu a povídat si s někým, kdo není rodinný příslušník. Kdo si spolu s nimi pokládá otázky a hledá odpovědi.

JK: Ano, příběh je podstatná část. Naprosto konkrétní technika, kterou při práci s příběhem dítěte i dospělého pracujeme, je využití obrazů. Nabízíme sady karet, ze kterých sestavují děti nebo i dospělí různé kompozice.

77 Most poskytuje i metodickou podporu učitelům, lektorům, odborníkům, kteří pracují s kolektivem dětí s čerstvou zkušeností ztráty.

JK: Už se ozývají učitelé, kteří řeší aktuální situaci ve škole, kde je dítě, které o někoho přišlo. Můžeme pedagogům poradit, jak s dětmi mluvit, ale nebráníme se ani tomu, že ve chvíli, kdy je to žádoucí pro školu a rodina souhlasí, můžeme do školy jít a přímo tam situaci ošetřit. Víme, že pedagogové předávají informaci, že rodiče mohou najít v mostu podporu. Je to jeden ze základních kroků – že pedagog má kam odkázat. Řada rodičů v budoucnu přijde k nám na jednu návštěvu, poradí se, mají možnost zavolat si s odstupem času. Už jen ta návaznost – že rodiče ví, kam se obrátit – je důležitá.

77 Jak sdělit dítěti náhlou a tragickou ztrátu?

JK: Důležité je, aby byli schopni u sdělení být blízcí. Ne vždycky dokážeme být jako rodiče tak silní a sdělovat něco, s přijetím čeho sami bojujeme. Pak je dobré si najít klidný prostor, čas. Dítě rychle vycítí vážnost situace. Je dobré zvolit krátké a přímé sdělení. Třeba „*Potřebuju ti něco důležitého říct, není to pro mě lehký, chvíli mě teď dobře poslouchej...*“ Být dítěti dostatečně dlouho k dispozici. Buď se přivine a chce obejmout, anebo může být reakce zdrženlivá, v obraně, a tomu je také potřeba dát prostor.

Dítě může mít i prudší reakci, pak je dobré mít po ruce odborníka, který na situaci dokáže reagovat. Ve chvíli, kdy se rodič necítí na to, že by průběh sdělení zvládl sám, tak je fajn mít k ruce někoho, kdo jej podpoří a dokáže s dítětem zůstat – kamarád, příbuzný. V takové chvíli může rodič kontaktovat most.

Tereza Stržiteská)

Kontakt

Kontaktujte nás telefonicky na čísle **739 207 035**
(pondělí 10–15 hod., úterý 8–14 hod., čtvrtek 8–12 hod.)
nebo na e-mailu **most@pol.hk.caritas.cz**

Služba je bezplatná.

Více také na **www.policka.charita.cz**

(Terapeutické pískoviště pro děti, kterým pomáhají v poličském mostu. Foto: archiv Oblastní charity Polička

(KALENDÁŘ AKCÍ

Polička

Semínka dobrodětů

■ **12. 4. od 17 hod., Centrum Bohuslava Martinů (Tylova 114).** Promítání dokumentu „Autismus jako dar“ a beseda s jeho hlavními hrdiny Barborou, Ernestem a Ángelem Chuecos. Film líčí vztahy mezi chlapcem s autismem, jeho rodiči a dobrovolníky. Co si navzájem dávají a je dobrovolnictví cestou ke štěstí?

Potkáme se s hlavními hrdiny, popovídáme si o možnostech dobrovolnictví v Poličce a okolí a seznámíme se s lidmi z centra Podané srdce.

Pořádá charitní Dobrovolnické centrum, Podané srdce, Kavárna Palačinka a Autismus jako dar. Více na www.policka.charita.cz.

Hradec Králové

Výstava Štafeta dobra a naděje

■ **18. 3. – 12. 4., Kampus Univerzity Karlovy (Zbořovská 2089, vestibul).** Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adopce na dálku® hradecké Diecézní charity.

Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

(AKTUALITY)**Vrchní sestra hospice převzala z rukou první dámy významné ocenění**

Červený Kostelec: Paní Iva Valerová, vrchní sestra Mobilního hospice Anežky České v Červeném Kostelci, se stala historicky první laureátkou Ceny Cicely Saunders za příkladnou a inspirativní péči o pacienty v závěru jejich života. Ocenění převzala ve středu 21. února v Praze z rukou první dámy Evy Pavlové na konferenci „Sestry v paliativní péči“ pořádané Centrem paliativní péče.

„Je to dobře, protože odvádíme nezanedbatelný kus práce a moc děkuji, že i o sestrách bude víc slyšet, protože si myslím, že si to opravdu zasloužíme,“ pronesla při přebírání ceny Iva Valerová a doplnila, *„kdybych neměla skvělé kolegyně a kolegy, tak bych tu dnes nestála, protože ta práce není práce jednotlivce, ale celého týmu. Moc děkuji, mám z toho opravdu radost.“*

Iva Valerová, která má za sebou zkušenosti z interního a chirurgického oddělení nemocnice v Náchodě, nastoupila na pozici vrchní sestry v Charitě v roce 2008. Začátky byly složité, jak sama Iva Valerová vzpomíná: *„K pacientům jsme jezdili autobusem, nebo služebními Trabantem. Lékařům jsem volala z telefonní budky. Léky jsem nosila v batohu na zádech, a když jsem potřebovala lékaře domů za pacientem, tak jsem ho naložila do Trabanta a vyrazili jsme na návštěvy.“*

Po dvou letech příprav byl v roce 2010 založen Mobilní hospic Anežky České a Iva Valerová zůstává na pozici vrchní sestry dodnes. Nejen, že položila základy služby, ale své zkušenosti v průběhu let ochotně předávala dalším kolegům a kolegyním z oboru. Více na www.ochck.cz.

Michal Klemm)

(Gratulujeme paní Ivě Valérové k významnému ocenění a děkujeme za obětavou službu v Charitě! Foto: OCH Červený Kostelec

(Slavnostní otevření Noclehárny pro ženy v Kutné Hoře; na snímku P. Pavel Tobek, ředitelka VDV Mgr. Monika Granja, vedoucí Střediska Atrium Mgr. Slávka Kunášková a ředitel OCH Kutná Hora RNDr. Robert Otruba. Foto: Výbor dobré vůle Nadace Olgy Havlové (VDV)

Novou noclehárnu pro ženy v nouzi otevřela kutnohorská Charita

Kutná Hora: Bezpečné přenocování v důstojných podmínkách poskytuje ženám v nouzi nová noclehárna, kterou v pátek 16. února otevřela Oblastní charita Kutná Hora ve Středisku Atrium v městské části Sedlec. K dispozici je malý byt se třemi lůžky a sociálním zařízením, který vznikl v areálu bývalé cihelny. Slavnostního zahájení se zúčastnili zástupci kutnohorských farností, hradecké Diecézní charity, města Kutné Hory a veřejné správy, sponzoři i jednotliví dárci. Prostorům a službám poželhal P. Pavel Tobek.

„Až dosud jsme mohli poskytovat sociální službu noclehárny pouze mužům. Od pondělí již oficiálně také ženám, které se ocitnou v nouzi a bez přístřeší. Službu poskytujeme lidem z Kutné Hory nebo lidem dlouhodobě zde žijícím,“ říká Slávka Kunášková. Ředitel kutnohorské Charity Robert Otruba poděkoval všem sponzorům, kteří přispěli na rekonstrukci prostor. Farnost Kutná Hora Sedlec věnovala dar a výtěžek z Jarní rovnodennosti. Arciděkanství Kutná Hora přispělo darem a výnosem z vánoční sbírky v kostele sv. Jakuba a chrámu sv. Barbory. Noclehárnu podpořily také Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a Sbor církve bratrské. Studenti Církevního gymnázia přispěli ženám na střechu nad hlavou prodejem školního časopisu. Výtěžek z benefice absolventů americké univerzity Yale Alumni Chorus a Smíšeného pěveckého sboru Smetana putoval též na rekonstrukci. Vzájemná spolupráce vyvrcholila darem Nadace Yale Alumni Chorus.

„Vážíme si každého dárce, který nám na novou noclehárnu přispěl. Dary nám pomohly ve financování rekonstrukce prostor. Některé naše snahy o získání finančních prostředků nám také nevyšly. Snažíme se proto dál,“ hodnotí Robert Otruba. Na podporu Noclehárny pro ženy se uskutečnil ještě benefiční koncert „Od Mendelssohna až k americkým spirituálům“ v chrámu sv. Barbory symbolicky na MDŽ. Více na www.kh.charita.cz.

Marcela Mommersová)

Křesťanský bál podpořil projekt lůžkového hospice

Hradec Králové: V sobotu 20. ledna se v hradeckém Adalbertinu konal obnovený Křesťanský bál. Podařilo se tím navázat na tradici plesů přerušenu v minulých letech covidovými restrikcemi a stejně jako v uplynulých ročnících i letos měla tato událost kromě ekumenického rozměru také poslání benefiční. Záštitu se ujala Oblastní charita Hradec Králové ve spolupráci se společenstvím od kostela Nanebevzetí Panny Marie a na její projekt lůžkového hospice přispěli účastníci bálu celkovou částkou 41 068 Kč.

Už zájem o listky na letošní Křesťanský bál naznačoval, že jeho opětovné uspořádání bylo dobrým rozhodnutím. K tanci, poslechu a dobré náladě hrála ve Velkém sále kapela Lucky band a o prostor na tanečním parketu byl po celý večer velký zájem. O předtančení se postaral stepařský soubor Fidgety Feet manželů Hejnových. Program v Malém sále byl ve stylu DJ party a přišli si sem zatančit jak mladí, tak ti, kteří chtěli prošťídát „klasiku“.

Na benefiční účely byl věnován příjem z prodeje občerstvení a dále bylo možné na místě přispět do sbírkové kasičky nebo pomocí QR kódu na účet Oblastní charity Hradec Králové. Všem, kteří se už nyní těší na příští Křesťanský bál, vzkazují organizátoři jeho předběžný termín, a to 18. ledna 2025. Více také na www.charitahk.cz.

Alois Neruda)

Letošní Křesťanský bál podpořil projekt lůžkového hospice ve Stěžerách, který připravuje Oblastní charita Hradec Králové. Děkuje-me! Foto: Alois Neruda

Gratulujeme našim mladým dobrovolnicím k ocenění DofE, všechny zvládly splnit své osobní cíle a výzvy, i ty dobrovolnické! Foto: Královéhradecký kraj

Pět našich Dofaček získalo ocenění na krajské ceremonii

Hradec Králové: Už druhým rokem Dobrovolnické centrum Diecézní charity Hradec Králové nabízí také mezinárodní program DofE, který dává mladým lidem příležitost se rozvíjet. Máme velkou radost, že pět našich Dofaček bylo v pátek 9. února oceněno na ceremonii v prostorách Královéhradeckého kraje. Gratulujeme, všechny zvládly své osobní cíle a výzvy, a také ty dobrovolnické – doučovat cizince a trávit volný čas se seniory!

Krajská ceremonie se nesla v příjemné atmosféře a sešlo se na ní přes 80 aktivních mladých lidí, kteří se nebojí posouvat své hranice. Naše Dofačky se setkaly jednak s koordinátory organizace DofE a také s dalšími aktivními studenty, kteří se do tohoto projektu loni zapojili, splnili úspěšně všechny své cíle a zvládli expedici do přírody. Ocenění byli například i žáci ze středních a základních škol z Hradce Králové nebo Trutnova.

Ceremonii moderovaly mladé Dofačky, které mají program již úspěšně za sebou. Akce měla formální charakter a jasný společenský dresscode, ale zároveň nechyběly ani zajímavé aktivity, jako například DofE Bingo, kde si účastníci měli šanci ještě zavzpomínat a připomenout si, co vše během své inspirativní cesty zažili. Z našeho Dobrovolnického centra si přišly cenu osobně vyzvednout tři Dofačky, které dodávají, že se akce podařila a program DofE všem moc doporučují!

Více o DofE na www.hk.caritas.cz
a Instagramu: [dobrovolnicke_centrum_hk](https://www.instagram.com/dobrovolnicke_centrum_hk))

PRAVIDELNÝ PROGRAM FATIMSKÉHO DNE KOCLÍŘOV · KVĚTEN – ŘÍJEN 2024 · 13. DEN V MĚSÍCI

Programu fatimského dne – 107. výročí zjevení - předchází večerní vigilie (12. v měsíci) se slavením mše svaté, světelným procesím a modlitbou sv. růžence v Capelinhě od 18 hod.

Dopolední program:

9-10 hod. Svatá hodina

Adorace v poutním kostele sv. Alfonse a Panny Marie Fatimské

10 hod. Procesí se sochou Panny Marie do Capelinhy

Modlitba sv. růžence v Capelinhe (rezervace v sekretariátu)

10.45 hod. Přivítání hlavního hosta a představení země, která je každý měsíc doprovázena modlitbou: Květen: **MAĎARSKO**. Červen: **POLSKO**. Červenec: **RAKOUSKO**. Srpen: **SLOVENSKO**. Září: **SLOVINSKO**. Říjen: **UKRAJINA**.

Koncelebrovaná MŠE SVATÁ s kněžími, hosty a poutníky s předsednictvím v daném jazyku s českým doprovodem a latinským kánonem. Homilie v daném jazyku s tlumočením do češtiny.

12 hod. Anděl Páně. Zasvěcení regionu Evropy, zvláště země daného měsíce. Duchovní slovo. Příležitost pro poutníky k osobní pokloně v Capelinhě - **kající litanie „Mariino Srdce pro Evropu“**

Příležitost ke svátosti smíření. Polední občerstvení pro všechny hosty a poutníky. Prohlídka areálu sv. Jana Pavla II. Vzájemné sdílení.

Odpolední program:

14-16 hod. vždy podle dohody s poutníky jednotlivých zemí

Svatá Filoména (starobylé Sanktuárium) · Memoriál Fatimy · Památník Anděla Míru · Dataprojekce Fatima naše naděje, aj.

Podrobný program prvních mariánských sobot v měsíci v Koclířově, s možností připojení k přímým přenosům všech bohoslužeb, přednášek, duchovních obnov najdete na www.cm-fatima.cz

Zajišťujeme pobyty, služby, ubytování, stravování pro rodiny, jednotlivce, farnosti i společenství.

Objednávky, rezervace, informace:

Recepce ČM Fatimy – tel. 731646800, e-mail: recepce@cm-fatima.cz

„A nakonec mé Neposkvrněné Srdce zvítězí“

Fatima 13. 7. 1917